

16

На закритті V сезону телешоу «Україна має талант» фортуна усміхнулася «Лісапетному батальйону», у виконанні якого прозвучала «Файна»

20

Для чого нам зберігати цілинні степи: репортаж із серця Єланецького заповідника, що на Миколаївщині

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 8 ЧЕРВНЯ 2013 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 102 (4988)

ЦИТАТА ДНЯ

ОЛЕКСАНДР ПОПОВ:

Голова Київської міської державної адміністрації про реакцію на надзвичайну ситуацію, що склалася в історичній частині Києва

«Столиця попросить гроші у Кабінету Міністрів України на боротьбу зі зсувами в місті».

Не судять тільки переможців

І навіть об'єктиві відеореєстратори не завжди бувають об'єктивними

Відпускні — вчасно

ДОРУЧЕННЯ. Прем'єр-міністр Микола Азаров під час наради з керівниками облдержадміністрацій доручив забезпечити своєчасну та в повному обсязі виплату відпускних учителям. «У нас ніколи не було проблем із своєчасною виплатою відпускних учителям. Не має бути її і зараз. Якщо виникають якісь проблеми, оперативно розв'яжуйте їх разом із Міністерством фінансів. За необхідності звертайтеся особисто до мене. Це питання має бути чітко вирішено», — заявив глава уряду.

Водночас він підкреслив, що за кілька тижнів розпочнеться збирання зернових, і закликав місцевих керівників ретельно підготуватися до цієї роботи, а також розпочати підготовку до осінньо-польової кампанії. «У нас непогані прогнози на врожай, тому наше завдання — максимально використовувати всі засоби для його збирання», — наголосив Микола Азаров.

Крім того, він доручив розпочати підготовку до опалювального періоду та забезпечити своєчасний розрахунок за електроенергією та газ, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

ЦИФРА ДНЯ

100,1%

становив, за даними Держстату, індекс споживчих цін (індекс інфляції) у травні по відношенню до квітня 2013 року

ТРЕТІЙ ТАЙМ. «Урядовий кур'єр» аналізує здобутки і розчарування України за рік після початку Євро-2012

ТРИВАЄ
ПЕРЕДПЛАТА
НА ДРУГЕ
ПІВРІЧЧЯ
2013 РОКУ

ПЕРЕДПЛАТУ
ПРИЙМАЮТЬ
УСІ
ВІДДІЛЕННЯ
ЗВ'ЯЗКУ
УКРПОШТИ

Газета для тих, хто приймає рішення

ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, постанови уряду, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

ОБ'ЄКТИВНО

висвітлюємо діяльність глави держави, роботу Кабінету Міністрів, органів виконавчої влади в центрі та на місцях

КОМПЕТЕНТНО

на запитання читачів відповідають авторитетні спеціалісти: урядовці, юристи, учені, лікарі

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

для ветеранів війни, пенсіонерів, чорнобильців, студентів

для інших передплатників та підприємств і організацій

на 1 місяць	14 грн	36 грн
на 3 місяці	42 грн	108 грн
на 6 місяців	84 грн	216 грн

Соціальний передплатний індекс 40227

Передплатний індекс 61035

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 7 червня 2013 року

USD 799.3000
за 100 доларів США

EUR 1048.5217
за 100 євро

RUB 2.4870
за 10 рублів

AU 111862.04

AG 1808.02

PT 120534.44

PD 60347.15
за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Прагматизм відповідає обоюстороннім інтересам

ДОБРОСУСІДСТВО. Лідери України та Сербії домовилися активізувати відносини на вищому рівні**Відділ новин
«Урядового кур'єра»**

Результати українсько-сербських переговорів сприятимуть зміцненню відносин між Україною та Сербією. Такий висновок у ході свого офіційного візиту до цієї країни зробив Президент Віктор Янукович.

«Вважаю наші переговори з паном Президентом Ніколичем дуже продуктивними. Досягнуті домовленості, поза всяким сумнівом, сприятимуть зміцненню наших дружніх двосторонніх відносин та активізації всього спектра українсько-сербської співпраці», — конкретизував глава держави журналістам у Белграді.

За його словами, сторони підтвердили наявність значного потенціалу для нарощування обсягів двосторонньої торгівлі та інвестицій, а також поглиблення взаємовигідної співпраці у таких сферах, як енергетика, транспорт, машинобудування, сільське господарство та будівництво. «Проведені переговори у складі делегацій підтвердили обоюстороннє прагнення України і Сербії всебічно розвивати й поглиблювати двосторонні відносини», — зазначив Віктор Янукович.

**Економічна
складова**

Він повідомив, що під час перемовин сторони обговорили шляхи поглиблення міждержавного ді-

логу, інтенсифікації торговельно-економічної та інвестиційної співпраці, зміцнення культурних і гуманітарних зв'язків. Було також підписано важливі двосторонні документи.

«Запланований у рамках нинішнього візиту українсько-сербський бізнес-форум має надати додаткового поштовху розвитку взаємовигідної торговельно-економічної взаємодії між нашими країнами, допомоги українським та сербським підприємцям відшукати нові можливості для спільної діяльності», — наголосив Президент України.

У свою чергу Президент Сербії Томіслав Ніколич зазначив, що під час переговорів було приділено увагу питанням міждержавної та міжрегіональної співпраці. «Ми дійшли висновку, що співпраця між країнами посилюється та поліпшується», — підкреслив він.

Так, Україна та Республіка Сербія домовилися про посилення взаємодії у рамках діяльності в Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). «Ми домовилися про посилення двосторонньої взаємодії в рамках українського головування в ОБСЄ та обмін досвідом у контексті головування Сербії у цій організації у 2015 році», — сказав Віктор Янукович журналістам у Белграді після завершення двосторонніх переговорів.

Співробітництво із Сербією йде по висхідній

Президент Сербії Томіслав Ніколич подякував Вікторові Януковичу за принципову позицію у питаннях Косово і Метохії та підтримку цілісності й суверенітету Сербії. «Сербія цінує те, що український миротворчий контингент продовжуватиме роботу в цьому регіоні», — сказав він.

**Про обмін
візитами...**

А в розмові із прем'єр-міністром Республіки Сербія Івицєю Дачичем Віктор Янукович висловив сподівання на активізацію співпраці українських та сербських бізнесменів. Він

назвав недоліком те, що досі президенти України не відвідували з візитами Сербію. У цьому контексті глава держави налаштований на те, що прем'єр-міністр Сербії відвідає Україну восени цього року.

Президент також зауважив, що розраховує на активізацію роботи українсько-сербської міжурядової комісії, повідомляє УНІАН.

Сербський прем'єр прийняв запрошення і висловив переконання, що нинішній візит Президента України до Сербії і його візит до України дадуть додатковий імпульс розвитку двосторонніх відносин.

Президент Віктор Янукович наголошує також на важливості міжпарламентської співпраці України та Сербії. «Ми вважаємо дуже важливою міжпарламентську співпрацю», — сказав Віктор Янукович під час зустрічі з Головою Народної Скупщини Республіки Сербія Небойшою Стефановичем.

Президент передав Голові Народної Скупщини запрошення від Голови Верховної Ради Володимира Рибача відвідати Україну. Небойша Стефанович подякував за запрошення, зазначивши, що обговорить питання організації візиту з українською стороною.

Голова Народної Скупщини висловив вдячність Президенту України за позицію щодо Косово і Метохії, а також за участь українських миротворців у місії в Косово.

Того самого дня Віктор Янукович поклав квіти до Пам'ятника невідомому герою в Белграді. Після церемонії глава Української держави зробив запис у Книзі пам'яті. Монумент, як повідомляє прес-служба Президента, побудовано у 1938 році в пам'ять про загиблих під час Першої світової війни.

**...і вільну
торгівлю**

А в ході українсько-сербського бізнес-форуму, який відбувся в рамках цього офіційного візиту, Віктор Янукович висловив сподівання, що до кінця цього року наші країни завершать переговори та підпишуть угоду про вільну торгівлю: «Сподіваюся, до кінця цього року вдасться звершити переговори і підписати цей важливий для наших країн документ».

Президент повідомив, що наразі вже успішно проведено 5 раундів українсько-сербських консультацій із цього приводу. Восени ж, під час візиту сербського прем'єра до України, з'явиться можливість підписати документ. Підписання угоди, повідомляє Укрінформ, відкриє нові можливості для співпраці між двома країнами.

Раду знову лихоманить

**Вадим ПРОЦИШИН,
«Урядовий кур'єр»**

ПАРЛАМЕНТАРИЗМ. Під час учорашнього засідання Верховної Ради планували розглянути кілька важливих питань. Зокрема під час години запитань до уряду мало бути заслухано доповіді про підготовку до відзначення 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка, стан доріг та заходи з протипожежної безпеки. Крім того, народні депутати планували заслухати першого заступника міністра фінансів щодо питань бюджетної політики та розглянути проекти постанов стосовно звіту про виконання Закону «Про Державний бюджет України на 2012 рік» та про Основні напрямки бюджетної політики на 2014 рік. Також у порядку денному був проект постанови про підготовку та відзначення 200-річчя від дня народження Т. Шевченка.

Однак представники опозиційних фракцій ще зранку заблокували президію Верховної Ради. Лихоманка в парламенті розпочалася ще у четвер. Ближче до вечора опозиційні депутати заблокували роботу, вимагаючи, аби Президент з'явився у сесійній залі та особисто представив щорічне Послання до Верховної Ради (хоча, як відомо, 6—7 червня Віктор Янукович перебував з офіційним візитом у Республіці Сербія). Крім того, опозиція вимагала розглянути питання виборів у Києві та на п'яти проблемних округах, призначити їх на 27 жовтня 2013 року, а також зняти з розгляду кілька проблемних законопроектів. У п'ятницю вимоги опозиції не змінилися, консенсусу також знайдено не було.

Під час брифінгу у парламентських кулуарах лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов повідомив, що ним ініційовано збір підписів про проведення позачергового пленарного засідання (наступного тижня депутати працюють у комітетах, комісіях і фракціях). У разі наявності необхідної кількості голосів, за словами політика, позапланове засідання, залежно від ситуації, буде проведено або в сесійній залі, або в іншому приміщенні. При цьому Олександр Єфремов наголосив на тому, що засідання відбуватиметься згідно з положеннями Конституції України, на нього буде запрошено всіх народних депутатів, які бажають працювати, а не блокувати, а також журналістів.

Де відстоювати фури

**Відділ новин
«Урядового кур'єра»**

ЗАВДАННЯ. Прем'єр-міністр Микола Азаров доручив віце-прем'єрові Олександрові Вілкулу впродовж місяця визначити ділянки, на яких зупинять перевантажений автотранспорт, а також забезпечити землевідведення під ці ділянки. Відповідне завдання глава уряду дав під час наради з питань збереження мережі

автодоріг. «Доручаю Олександру Вілкулу протягом місяця разом з Укравтодором на всіх транзитних магістралях підібрати ділянки для відстою перевантаженого автотранспорту, особливу увагу приділити Київській області та в'їздам у Київ. За місяць ми заслухаємо вашу доповідь на засіданні уряду», — зазначив Микола Азаров.

Він додав, що на таких майданчиках відбуватимуться роз-

вантаження автомобілів і має бути забезпечено комфортні умови для водіїв. Прем'єр запропонував встановити такі майданчики поряд із заправками, де, як правило, є кафе та магазини.

Микола Азаров також доручив Держказначейству забезпечити безперебійне фінансування ремонту доріг. «У нас є всі можливості навіть у такій складній фінансовій ситуації значно поліпшити стан наших

доріг», — наголосив глава уряду.

Як нагадує департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ, Прем'єр поставив завдання упродовж 2013—2014 років на всіх основних транзитних магістралях встановити автоматичні пункти вагового контролю. Також уряд розробляє законопроект, який істотно збільшить штрафи за перевантажений транспорт.

Аграрії нарощують експорт

**Відділ новин
«Урядового кур'єра»**

АПК. Цього року Україна може експортувати аграрної продукції на суму 20,6 мільярда доларів (це на 2 мільярда доларів перевищує торішній показник). Як пояснив міністр аграрної політики та продовольства Микола Присяжнюк, таке зростання показників вдасться забезпечити завдяки нарощенню валового виробництва сіль-

госпродукції. За його словами, Україна активно освоює нові ринки для своєї сільгоспродукції, і понад чверть загального експорту України становить продукція АПК.

«Це одна з небагатьох галузей вітчизняної економіки, яка демонструє постійне зростання. Ми маємо позитивну динаміку нарощення валового виробництва аграрної продукції. Цього року прогнозуємо, що цей показ-

ник сягне 236,5 мільярда гривень проти 223 мільярдів 2012-го. Окрім цього, вітчизняні аграрії постійно розширюють ринки збуту своєї продукції», — зазначив Микола Присяжнюк.

Він нагадав, що за минулий рік для вітчизняної сільськогосподарської продукції відкрито такі нові ринки збуту, як Японія, Тайвань, Об'єднані Арабські Емірати та Південно-Африканська Республіка.

«На сьогодні вітчизняна аграрна продукція відома в різних кутках світу. Цього року плануємо відкрити нові країни-імпортери продукції українського сільського господарства».

Плануємо, що поставки вітчизняних аграріїв на зовнішні ринки сягнуть 20,6 мільярда доларів, а це на понад 2 мільярди більше, ніж 2012-го», — цитує слова міністра прес-служба Мінагрополітики.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Англійського принца чекають в Україні

СПІВПРАЦЯ. Наприкінці червня до нас завітає двоюрідний брат Королеви Великобританії Єлизавети IIВідділ новин
«Урядового кур'єра»

Віце-прем'єр-міністр Олександр Вілкул провів зустріч із послом Великої Британії в Україні Саймоном Смітом. Сторони обговорили можливості поглиблення відносин між нашими країнами. Зокрема спільні культурні проекти. «Реалізація спільних військово-історичних проектів є важливою складовою розвитку дипломатичних відносин між нашими державами. Вони надають поштовх співпраці у сфері історичної та культурної спадщини», — сказав віце-прем'єр.

Зокрема, під час зустрічі йшлося про візит до України члена британської королівської родини принца Майкла Кентського, який візьме участь у двосторонньому військово-історичному проекті «Клуб любителів старовинної авіації «Air Squadron», що планується здійснити 30 червня — 10 липня цього року. У рамках проекту до України з Великобританії прилетять 29 літаків періоду Першої та Другої світових війн і перших повоєнних років. «Уряд надасть всебічну підтримку проекту «Клуб любителів старовинної авіації «Air Squadron» на кожному етапі його реалізації, забезпечить усі умови для здійснення безперервних перельотів в українському небі», — сказав Олександр Вілкул.

Під час візиту до України принц Кентський також зустрінеться з керівництвом держави, а члени британського клубу «Air Squadron» відвідають авіаційну

Шоу з ретро-літаками завжди цікавлять глядачів

ДОВІДКА «УК»

Клуб любителів старовинної авіації «Air Squadron» засновано в 1966 році. Його учасники здійснюють регулярні польоти до інших країн: вони відвідали США, Росію, Польщу, Йорданію, Пакистан, Марокко, Південно-Африканську Республіку.

бригаду Повітряних сил Збройних сил України у Василькові. Спільно з українськими пілотами вони проведуть польоти на аеродромах «Київ» (Жуляни), «Васильків» (Київська область) і «Бельбек» (Севастополь).

У Криму відбудеться військово-історичне відтворення бою Кримської війни 1853—1856 років на Федюхіних висотах міста Балаклава і політ літаків клубу над полем бою. Заплановано відвідання гостями Державної компанії «Антонов» і Державного музею авіації. Британські пілоти зустрі-

нуться зі студентами Національного авіаційного університету. Відбудуться інші культурні та історичні заходи у пам'ятних місцях та музеях України.

«У раритетних літаків, які брали участь у війні, не буває вічної стоянки в ангарах. Вони продовжують свій політ в історії. Україна, як і Велика Британія, має солідну історію військової авіації», — зазначив Олександр Вілкул.

Він сказав, що такі проекти привертають велику увагу вітчизняної та міжнародної громадськості до спільних історичних і куль-

турних цінностей українського народу, створюють позитивний імідж нашої держави.

Із самого початку заснування клубу, майже півстоліття тому, до нього входили учасники Другої світової війни, а також впливові особистості Великої Британії, члени королівської родини, політики, бізнесмени, серед яких принц Майкл Кентський.

Олександр Вілкул зазначив, що принц Майкл Кентський — син фронтовика, який пройшов усю Другу світову війну. Принц неодноразово говорив, що для нього тема цієї війни особлива. «Наш спільний проект — це місток між історичним минулим, сьогоденням та майбутнім наших країн», — цитує слова Олександра Вілкула його прес-служба.

ПРОШУ СЛОВА!

Розважаймося, панове!

Лариса ДАЦЮК,
«Урядовий кур'єр»

Якщо колись древні римляни вимагали хліба і видовищ, то сучасним українцям і насущного не треба — тільки дай повеселитися. Принаймні, такий висновок можна зробити з огляду на ту кількість торгово-розважальних центрів, що нині вже збудовані і ще будують. І не лише в столиці, а й у регіонах. Конче «необхідні» державі та суспільству заклади ростуть, як гриби після дощу, на тих клатках землі, де ще донедавна вціліли сквери та дитячі майданчики. У пресі пишуть, що за останні кілька років тільки в українській глибинці побудовано 600 тисяч квадратних метрів ТРЦ. Це так само, як було відкрито за попередні 15 років.

Щодо столиці, то тут цей рух набув справжньої маніакальності. Скажімо, неподалік станції метро «Чернігівська» за 150 метрів один від одного зводять два торгово-розважальні центри. Один на місці скверу біля самісінького майдану, а другий трохи далі — на місці колишнього спортивного майданчика з футбольним полем, яке ніколи не пустувало. За нього громада довго боролася, однак даремно.

Чи потрібні такі розважальні центри жителям Лівобережжя, де позакривали мало не всі заводи та комбінати, які колись давали тисячам людей робочі місця і хоч якусь копійчину в сімейний бюджет, у них ніхто не спитав. Хтось за них вирішив, що саме таких «культурних» закладів тут бракує і всупереч волі громади виділив землю під будівництво. Бо й справді, колишні робітничі клуби і будинки культури відійшли у небуття разом із банкрутством балансоутримувачів, і на весь Лівобережний масив залишився один театр, і той у пристосованому приміщенні...

Із цим і справді щось треба робити. Та що? Не палаци ж для дітей та юнацтва будувати, не спортивні школи та ігрові майданчики відкривати. Та й залучити спонсорів під будівництво сучасної поліклініки чи лікарні у тому ж Дніпровському районі і співпрацювати з ними на принципах державно-приватного партнерства — не просто. Набагато легше під ширмою медичної реформи у поліклініці, розміщеній на першому поверсі «хрущовки», пофарбувати стіни, замінити подертий лінолеум і видати її за амбулаторію сімейної медицини. Відтепер не треба перейматися браком у мікрорайоні апарату УЗІ чи хоча б рентгенівського.

Напевно, всі ці проблеми сподіваються розв'язати з допомогою ТРЦ. Можливо, свідомі громада врешті-решт стомиться боротися, позаливає очі оковитою в новозбудованих центрах і забуде не лише про театри, книгарні та музеї, а й про власне здоров'я і майбутнє дітей. Або ж, змирившись, відпочиватиме у таких умовах, як матусі з немовлятами, літні люди, бомжі й п'яниці впереміжку з бродячими собаками у брудному малюсінкому сквері на розі вулиць Гродненської і Алма-Атинської. Це, мабуть, для них зводять уже згадані ТРЦ поблизу метро «Чернігівська». Якщо ж там забракне місця, можна поїхати на Правобережжя, де цього «добра» вдосталь. Ось наприкінці травня введуть в експлуатацію новий ТРЦ на перетині вулиці Заболотного й Столичного шосе площею 50 тисяч квадратних метрів. Ото заживемо!

Сімейні лікарі здобувають довіру

ДОСВІД. Реформа меддопомоги вийшла за межі пілотних регіонівКатерина МАЦЕГОРА,
«Урядовий кур'єр»

Виконуючи доручення Президента, віце-прем'єр-міністр Костянтин Грищенко, міністр охорони здоров'я Раїса Богатирьова та перший заступник глави АП Ірина Акімова протягом кількох останніх місяців у регіонах ознайомилися з ходом вдосконалення системи та структури галузі охорони здоров'я. З такою «інспекцією» відповідальні за впровадження медичної реформи посадовці об'їхали майже півкраїни (по п'ять областей кожен).

Тож на брифінгу, підбиваючи підсумки регіональних відвідувань закладів

первинної медичної допомоги, Ірина Акімова ствердно заявила: «Реформи рухаються згідно з напрямом Програми економічних реформ на 2010—2014 рр. та Національним планом дій на 2013 рік. Головне, що їх підтримують не лише представники медичної галузі, а й населення».

Перший заступник глави АП у ході робочих поїздок по Криму, Вінниччині, Полтавщині, Хмельниччині та Рівненщині відвідала центри первинної медико-санітарної допомоги та амбулаторії загальної практики. Вивчення стану розвитку сімейної медицини як базового елементу реформи медобслуговування дали Ірині Акімовій

підстави констатувати факт: реформа меддопомоги вже вийшла за межі пілотних регіонів.

«В областях, які демонструють найвищі темпи реформування медичної сфери (зокрема Київ, Крим, Полтавщина й Вінниччина), підвищено доступність меддопомоги, поліпшено оснащеність медичних закладів, скориговано графіки їх роботи для зручності пацієнтів, проведено виїзні обстеження жителів сіл вузькопрофільними спеціалістами та організовано цільові прийоми. Українці більше довіряють сімейним лікарям і не бояться вже йти до них на прийоми родинними», — зауважила посадовець.

Позитивне, на її думку, й поступове вдосконалення системи фінансового забезпечення, яке дасть змогу підвищити платню медпрацівникам до 5—7 тисяч гривень. Окрім цього, в деяких областях започатковано програму «місцевих стимулів» (безкоштовне надання службового житла), запроваджено безоплатну перекваліфікацію та збільшено держзамовлення на підготовку лікарів загальної практики — сімейної медицини.

Однак поїздки виявили й гострі кути. Один із них — необхідність МОЗ забезпечити реформу галузі нормативними документами.

Володимирська гірка під загрозою зсувів

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ПРОБЛЕМА. У Києві оголошено надзвичайну ситуацію регіонального рівня на схилах Дніпра від Володимирської гірки до Ландшафтного парку. Таке рішення ухвалила Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій столичної міськдержадміністрації. Це спричинено зсувами ґрунтів на території схилів Дніпра від Володимирської гірки до Ландшафтного парку на Печерську, зокрема на території Києво-Печерської лаври.

На Дніпровських схилах виявлено сім ділянок, де сталися значні зсуви ґрунту. Ці процеси можуть продовжитися, якщо не розпочати термінових заходів з укріплення схилів. Проблема ділянки, зокрема, виявлено біля Аскольдової могили, Музею води, неподалік від Мосту закоханих, біля оглядового майданчика поблизу Арки дружби народів, біля Маріїнського палацу.

Протизсувні роботи слід провести і в інших районах столиці, передає УНІАН.

«Ми точно доб'ємось, щоб в нас було відповідне фінансування. Я доповім ситуацію Прем'єр-міністру. Він знає, що ми про це вже не перший раз говоримо. Я думаю, що ми будемо мати підтримку уряду, але за це треба поборотись», — сказав із цього приводу глава КМДА Олександр Попов.

Очільник міста також зазначив, що треба звернути увагу і на бюджет міста: «Він складний, але деякі зміни ми можемо внести і справді почати негайно реагувати на ті об'єкти, які сьогодні можуть заважати нам забезпечувати життєдіяльність».

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ВІТАННЯ

Працівникам легкої промисловості

Шановні друзі!

Сердечно вітаю Вас із професійним святом — Днем працівників легкої промисловості.

Сьогодні вітчизняна продукція легкої промисловості є конкурентоспроможною на світовому ринку, а галузь — важливою складовою національної економіки, спрямованою безпосередньо на задоволення потреб людини. Від її розвитку залежить рівень суспільного добробуту.

Уряд докладає усіх зусиль для розвитку легкої промисловості.

Завдяки високому професіоналізму, самовідданій і наполегливій праці трудових колективів галузі продукція легкої промисловості з українською маркою відома далеко за межами нашої держави.

Щиро бажаю Вам і Вашим родинам здоров'я, благополуччя та нових здобутків на благо Вітчизни.

З повагою

Прем'єр-міністр України Микола АЗАРОВ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 5 червня 2013 р. № 397
Київ

Про затвердження переліку суб'єктів господарювання, в яких створюється відомча пожежна охорона

Відповідно до частини другої статті 61 Кодексу цивільного захисту України Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити перелік суб'єктів господарювання, в яких створюється відомча пожежна охорона, що додається.
2. Ця постанова набирає чинності з 1 липня 2013 року.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ
ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 5 червня 2013 р. № 397

ПЕРЕЛІК

суб'єктів господарювання, в яких створюється відомча пожежна охорона

Суб'єкти господарювання, підприємства, установи, організації, віднесені до сфери управління:

- Міноборони
- Мінінфраструктури (об'єкти залізничного, авіаційного, морського, річкового транспорту)
- Адміністрації Держприкордонслужби
- Держлісагентства
- Держрезерву
- Адміністрації Держспецв'язку
- Служби зовнішньої розвідки
- ДПтС

З одинадцятикласників — у другокурсники

НОВАЦІЇ. Напередодні вступної кампанії профільне міністерство внесло зміни до Умов прийому до вищих навчальних закладів

Тетяна МОІСЕЄВА,
«Урядовий кур'єр»

На що варто зважити цьогорічним абітурієнтам, «УК» попросив розповісти головного спеціаліста департаменту вищої освіти Міністерства освіти і науки України Олега Януша:

— Ці зміни не впливатимуть на загальну картину вступної кампанії. Необхідно лише уточнити умови прийому до деяких навчальних закладів, передовсім І та ІІ рівня акредитації — коледжів, технікумів тощо. Справа в тім, що вже давно існувала потреба приймати на другий курс таких вищих випускників одинадцятих класів, які, наприклад, не пройшли за конкурсом до навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, тобто інститутів та університетів. Але відтепер у них буде можливість вступити до ВНЗ I—II рівнів акредитації на другий курс на вакантні місця ліцензованого обсягу. Погодьтеся, це збільшує шанси отримати вищу освіту, для початку хоча б неповну, тобто стати молодшим спеціалістом, а вже потім навчатися далі.

Такі абітурієнти, як і решта вступників, складають ЗНО. Вони мають набрати не менш як 124 балів і, якщо не вступили до інституту чи університету, пройти, як і всі, конкурсний відбір, тільки на другий курс коледжу або технікуму. Ці абітурієнти, як і

Фото Олександра ЛЕПЕТУХИ

Абітурієнти, що не вступили до університетів, тепер зможуть потрапити на другий курс коледжу чи технікуму

інші, проходять три етапи зарахування, реєструються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, де формуються списки рекомендованих до зарахування таких осіб на вакантні місця ліцензованого обсягу другого курсу вищих I—II рівнів акредитації.

Багато таких вступників, наприклад, у минулому році були позбавлені можливості здобути вищу освіту, оскільки Єдина державна база з питань освіти, що в повному обсязі почала працювати торік, не «пропускала» абітурієнтів, які не вступили до університетів, на вступ до коледжів та технікумів,

оскільки це не було передбачено Умовами прийому 2012 року. А втрутитися в роботу ЄДЕБО з суб'єктивним рішенням неможливо.

Ще одна новація правил прийому стосується осіб, які вже мають диплом бакалавра, спеціаліста або магістра, але хочуть здобути ще одну вищу освіту за іншим напрямом підготовки (спеціальністю). Вони можуть подати свій диплом про вищу освіту як до вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації, тобто до коледжу чи технікуму, і здобути освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за бажаною спеціальністю, так і до вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації, тобто — до університету, для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра.

Відповідно до Умов прийому, всі вступники мають пройти конкурсний відбір, а вищі навчальні заклади зобов'язані організувати порядок прийому і конкурсного відбору вступників, які бажають здобути ще одну вищу освіту, і прописати це, звичайно, у своїх Правилах прийому.

До початку вступної кампанії, до 20 червня 2013 року, всі вищі навчальні заклади мають внести необхідні зміни до умов прийому.

Індекс інфляції

За повідомленням Державної служби статистики України, індекс споживчих цін (індекс інфляції) у травні 2013 року по відношенню до квітня 2013 року становив 100,1%, за період січень-травень 2013 року — 100,2%. За період січень 1998 року — травень 2013 року — 518,7%.

При цьому, за даними Держстату, індекси споживчих цін на товари та послуги мали такий вигляд:

(відсотків)		
	Травень 2013 до	квітня 2013 грудня 2012
Індекс споживчих цін	100,1	100,2
Продукти харчування та безалкогольні напої	100,0	99,7
Продукти харчування	100,0	99,7
Хліб і хлібопродукти	100,1	101,3
Хліб	100,1	102,2
Макаронні вироби	100,4	102,5
М'ясо та м'ясопродукти	100,4	98,3
Риба та продукти з риби	100,2	98,7
Молоко, сир та яйця	96,6	93,9
Молоко	97,7	96,5
Сир і м'який сир (творог)	99,5	100,1
Яйця	83,2	68,8
Олія та жири	99,3	98,5
Масло	100,0	100,3
Олія соняшникова	99,9	99,7
Фрукти	101,5	106,7
Овочі	104,0	112,9
Цукор	102,7	94,4

Безалкогольні напої	100,2	100,6
Алкогільні напої, тютюнові вироби	100,6	104,3
Одяг і взуття	99,9	97,8
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	99,9	100,1
Плата за власне житло (квартирна плата)	100,1	101,5
Утримання та ремонт житла	100,2	100,4
Водопостачання	100,0	100,2
Каналізація	100,0	100,1
Електроенергія	100,0	100,0
Природний газ	100,0	100,0
Гаряча вода, опалення	99,5	100,1
Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	99,7	99,3
Охорона здоров'я	100,2	101,5
Фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання	100,3	101,8
Амбулаторні послуги	100,1	101,4
Транспорт	100,0	100,5
Паливо та мастила	99,2	98,5
Транспортні послуги	100,6	102,4
Залізничний пасажирський транспорт	98,6	104,6
Автомобільний пасажирський транспорт	100,8	102,2
Зв'язок	101,1	100,9
Відпочинок і культура	99,9	99,9
Освіта	100,0	100,5
Ресторани та готелі	100,2	100,7
Різні товари та послуги	99,6	99,3

Індекси споживчих цін за регіонами у 2013 р.

(до попереднього місяця; відсотків)					
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень
Україна	100,2	99,9	100,0	100,0	100,1
АР Крим	100,0	99,9	100,0	100,1	99,9
Вінницька	100,1	99,8	99,9	99,7	99,8
Волинська	99,9	99,9	100,0	99,9	99,9
Дніпропетровська	100,5	100,0	99,8	99,9	99,9
Донецька	100,1	100,0	100,1	100,1	100,2
Житомирська	99,9	99,8	100,0	99,8	100,0
Закарпатська	100,0	100,1	99,9	99,8	100,0
Запорізька	100,2	99,8	99,9	99,9	100,0
Івано-Франківська	100,3	99,9	99,9	100,0	99,7
Київська	100,4	100,0	99,9	99,9	100,3
Кіровоградська	100,2	99,7	100,0	99,6	99,8
Луганська	100,3	99,8	99,8	100,2	100,2
Львівська	100,1	100,1	100,0	99,7	100,1
Миколаївська	100,1	100,0	100,0	100,1	99,8
Одеська	100,2	100,0	99,9	99,8	99,9
Полтавська	100,1	99,9	100,0	99,8	100,0
Рівненська	99,8	99,8	100,0	99,9	100,0
Сумська	100,1	99,7	100,0	99,8	99,9
Тернопільська	99,8	99,8	100,2	99,7	100,0
Харківська	100,2	99,5	100,0	99,9	100,0
Херсонська	100,1	100,0	99,8	100,1	99,9
Хмельницька	99,9	99,7	99,9	99,7	100,0
Черкаська	99,9	99,8	100,1	100,0	100,0
Чернівецька	100,0	100,1	100,0	99,8	100,0
Чернігівська	99,9	99,8	99,8	99,9	99,9
м. Київ	100,4	99,9	100,0	100,3	100,2
м. Севастополь	100,0	100,0	99,8	100,2	99,8

За даними Держстату

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Звітуватимуть до третього коліна

ПРАВОПОРЯДОК. Президент України підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з приводу реалізації державної антикорупційної політики»

Олександр БІТТНЕР,
«Урядовий кур'єр»

Позавчора Президент України Віктор Янукович скріпив своїм підписом прийнятий Верховною Радою 14 травня Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з приводу реалізації державної антикорупційної політики».

Означений документ експерти вже встигли назвати епохальним у царині боротьби з корупцією та хабарництвом. Можливо, трохи перебільшуючи, але вже одне те, що відтепер, окрім вищого керівництва держави, мініс-

трів, народних депутатів, суддів і керівників окремих центральних органів виконавчої влади, подавати свої декларації про доходи зобов'язані і заступники міністрів, керівники органів виконавчої влади АР Крим, місцевих органів влади та їхні заступники, означає певний прорив на антикорупційному напрямі. При цьому посадовці у своїх деклараціях повинні вказувати не тільки суми витрачених на якісь потреби коштів, а й повне найменування банківських структур, фондів чи інших організацій, через які вони були проведені.

Більше того, чиновники відтепер мусять звітувати не лише про власні доходи і витрати та малих дітей, які перебувають на їхньому утриманні і проживають разом з ними, а й усіх родичів аж до третього коліна — онуків, правнуків, дідів і навіть прадідів. Якщо ж когось рішенням суду визнають корупціонером, про це дізнається вся країна, оскільки упродовж трьох днів відповідна інформація буде розміщена у відкритому для широкого загалу Єдиному державному реєстрі.

Окремо варто зазначити й такий момент: згідно з

новим законом, майже вдвічі — зі 150 тисяч до 80 тисяч гривень — зменшуються обов'язкові для декларування мінімальні розміри витрат, вкладів чи внесків вищих і високих посадових осіб. На думку авторів документа, такі механізми протидії корупції дадуть змогу прискіпливіше контролювати посадовців. Утім, наскільки істотно ускладниться життя нинішніх і майбутніх корупціонерів, покаже лише практика застосування норм цього й справді, погодимось, епохального законодавчого акта.

Пацієнти мають право обирати лікаря

Наталія ДОЛИНА,
«Урядовий кур'єр»

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ. Для удосконалення реформування первинної медико-санітарної допомоги МОЗ розробило методику розрахунків ресурсів, сказав під час проведення відеоконференції з представниками профільних підрозділів областей, яка відбулася в Будинку уряду, начальник управління реформ медичної допомоги МОЗ Костянтин Надутий.

— Дуже важливо, щоб розрахунки потреб були сплановані ретельно. Тобто точно знати, скільки потрібно коштів на обладнання, організацію інфраструктури, заробітну плату медичним працівникам. Згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я, визначено 96 параметрів, за якими можна відслідковувати динаміку розвитку первинної медико-санітарної допомоги. Наказ вийшов у листопаді торік, а вже в лютому ми мали аналіз ситуації за регіонами. Ми побачили чимало проблем, які потрібно розв'язати, — зазначив він.

За словами чиновника, основні завдання, які виконували у ході реформування медичної галузі протягом минулого року, були спрямовані на завершення структурного оформлення первинної ланки медичної допомоги населенню: створення мережі з її кадровим укомплектуванням та матеріально-технічним оснащенням, забезпечення реалізації права пацієнтів на вільний вибір лікаря первинної ланки, розвиток та запровадження нових медичних технологій. Зокрема, в пілотних регіонах у повному обсязі здійснено структурну реорганізацію рівня первинної медичної допомоги і створення центрів первинної медико-санітарної допомоги. Спостерігаються позитивні тенденції у структурі медичних послуг щодо зниження показників госпіталізації, викликів швидкої, консультацій спеціалістів. Зростає кількість відвідувань пацієнтів із профілактичною метою.

Учасники відеоконференції також обговорили порядок створення консультативно-діагностичних центрів, правила користування денними стаціонарами, умови отримання ліцензії на закупівлю і збереження лікувальних наркотичних препаратів.

— Новими правилами передбачено лібералізацію обігу наркотичних препаратів, які використовують для лікування. Відтепер хворий, який потребує цих ліків, має право зберігати їх вдома протягом 15 діб, — зазначив Костянтин Надутий.

Крім того, нормативи встановлюють право пацієнта обирати лікаря первинної ланки і міняти його в разі потреби.

До табору — зі своєю подушкою?

Інна КОСЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ПЕРЕВІРКИ. Марія відрядила свого сина до дитячого табору, і на другий день їй зателефонували: «Заберіть свою дитину, вона хвора». Марія здивувалася, син був абсолютно здоровим! Коли приїхала до табору і зайшла в кімнату — мало не впала: пілюжка скрізь, вологе прибирання ніхто не робить, а подушка... З неї пух так і сиплеться! Дитина, замість того, щоб оздоровитися, подихати свіжим повітрям, підхопила алергію, бо дихала зовсім іншим! До того ж, Марія заплатила за путівку немалі гроші, які ніхто не поверне, якщо вона забере сина додому... А керівництво табору ще й намагалось

звалити всю вину на матір. Та коли та сказала, що буде скаржитися на бруд і пілюжку, вдалося досягти консенсусу: дитину залишають у таборі, в кімнатах митимуть підлогу, але нехай Марія привезе з дому нормальну подушку...

Хочеться вірити, що така ситуація — скоріше виняток, ніж правило. Однак, навіть винятки такі — кому вони потрібні? Батьки повинні бути впевнені у безпечному відпочинку своїх чад у таборах. Цим питанням серйозно переймається і Міністерство соціальної політики. Воно ініціювало позапланові перевірки дитячих закладів відпочинку та оздоровлення. «Я звернулася до уряду з пропозицією провести позапланову перевірку закладів відпо-

чинку та оздоровлення по лінії Державної служби з надзвичайних ситуацій, а також додаткової перевірки місцевими органами влади. У разі виявлення порушень, що загрожують безпеці та здоров'ю дітей, буде проведена позачергова державна атестація установ», — зауважила міністр соціальної політики Наталія Королевська під час візиту до АР Крим. Вона зазначила, що доручила цього року завершити державну атестацію дитячих закладів оздоровлення та відпочинку всіх форм власності, а також своєчасно надати відповідні документи для внесення до Державного реєстру дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Окрім того, прес-служба Мінсоцполітики повідомила, що

міністерство виступило з ініціативою внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2009 № 426 «Про затвердження Порядку проведення державної атестації дитячих закладів оздоровлення та відпочинку і присвоєння їм відповідних категорій» — для того, аби посилити вимоги до безпеки дітей під час оздоровлення та відпочинку і закріпити їх у Порядку проведення державної атестації.

Вочевидь, це справді потрібно. Марія точно в цьому впевнена. «Бо поки що справа обмежилася подушкою, а де гарантія, що наступного разу матрац та ковдру з дому не попросять привезти?» — сумно жартує вона.

Поспішайте скупатися у Дніпрі

МОЛОДА НАУКА. Юні екологи дослідили стан Славутича, відкривши масштабний МАНівський марафон «Літо інтелекту-2013»

Олег ЛИСТОПАД,
«Урядовий кур'єр»

Бов липні-серпні вода буде сильно цвісти. Такий прогноз зробили школярі — учасники Всеукраїнської екологічної експедиції Малої академії наук.

Учні досліджували воду в кількох точках. Визначали кислотність, вміст азоту і фосфору тощо. Тривогу викликали дані про вміст розчиненого кисню — він удвічі менший за норму. А чим менше кисню у воді, тим гірше для риби та інших водних організмів. Також саме низький вміст оксигену вже на початку літа свідчить про те, що, вірогідно, буде цвісти у липні-серпні.

Супутні показники — вміст азоту та фосфору — не дуже відрізняються від норми. Але не поспішайте радіти: це можна пояснити потужними цюгорічними паводками, які зава-

жають отримати достовірні результати.

Вміст солей та електропровідність — вищі за норму. Це свідчить про високу мінералізацію води і змушує замислитися, чи варто таку воду пити. Та й для промисловості ці показники мають велике значення. Адже, наприклад, висока жорсткість води (значний вміст солей кальцію та магнію) може зробити таку воду не придатною для використання у технологічних процесах. Також висока жорсткість провокує утворення накипу, що зокрема знижує теплопровідність кінцевих елементів систем опалення і призводить до збільшення витрат на паливо.

Для участі в експедиції було підбрано 15 найуспішніших юних хіміків з усієї України. Як винагороду за свою наполегливість і жагу до знань вони мали змогу не лише власноруч відібрати проби, а й провести дослідні на унікальних

Зараз побачимо, чи можна це пити

приладах київського офісу МАН. «Якщо ми хочемо в майбутньому мати кваліфікованих фахівців, потрібно готувати їх зі шкільної

лави. Але, на жаль, у школах немає відповідного обладнання. Тому ми тут, у Києві, надаємо їм змогу закріпити практикою тео-

ретичні знання», — каже президент МАН Станіслав Довгий.

Екоекспедицією розпочинається масштабний

МАНівський марафон «Літо інтелекту-2013». Для півтисячі школярів на базі провідних наукових установ працюватимуть 15 профільних шкіл та експедицій в різних містах України, зокрема науково-технічна, філологічна, астрономічна, робототехніки, інформаційно-комунікаційна тощо.

МАН з 2010 року є Українським державним центром і має подвійне підпорядкування — Міністерству освіти і науки та Національній академії наук України. До науково-дослідницької діяльності залучено сотні тисяч обдарованих учнів з усієї країни. Добру справу робить мала академія, готуючи майбутніх Вернадських, Глушкових та Заболотних. А якщо у власній державі дослідники не будуть потрібні (наша наука переживає не найкращі часи), то робимо внесок у науку світову.

Фото Олександра ЛЕПЕТУХИ

РІК БЕЗ ЄВРО-2012

Не судять тільки переможців

Фото Михайла МАРКІВА

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

Як сам футбол не сприймає умовного способу (мовляв, ось якби забили той гол, виграли б), так і підготовка до чемпіонату — бажана й дійсна — істотно різняться. Якби не економічна криза кількарічної давнини, яка не дала змоги вчасно розпочати, якби не перебої з фінансуванням, якби не звинувачення в неналежному використанні коштів, об'єктивні й не дуже, то, може, вдалося б і більше. Та не забуваймо, що Україна вперше реалізовувала такий масштабний проект і, як зазначив Прем'єр-міністр Микола Азаров, саме завдяки інфраструктурним витратам на Євро-2012 українську економіку вдалося тоді втримати від падіння.

Окрім історичної перемоги Червоної фурії, чемпіонат запам'ятався задоволеними фанами, привітною міліцією, розмовами про корупцію та проблемами на українській залізниці. Водночас сучасні стадіони й аеропорти, швидкісні, хай і не завжди, потяги та автодороги, якими їхати не лише можна, а й приємно, мали стати неабияким суспільним надбанням. Експерти наполягали: при правильному використанні цього потенціалу можна розраховувати на довгостроковий ефект.

Минув рік відтоді, як 8 червня у Варшаві пролунав стартовий свисток чотирнадцятого європейської першості, однак чи всі очікування справдилися?

Одного чемпіонату для іміджу замало

Чемпіонат Європи з футболу коштував Україні 5,5 млрд доларів. Стадіони обійшлися у 800 млн, інфраструктура — у 4,5 млрд. До держбюджету ж від проведення Євро надійшло близько 500 млн доларів (за час чемпіонату країну відвідали майже два мільйони уболівальників, які залишили тут свої кривні). Звісно, на тлі вкладених 5,5 мільярда сума незначна. Однак не все вимірюється грошима.

Цікаво, що на думку аналітиків компанії «FOREX MMCIS group», на прийнятті європейських гостей найбільше заробили ті, хто найменше вклав у чемпіонат. Головними інвесторами Євро-2012 були держава і великі бізнесмени, а прибуток отримали переважно представники середнього та дрібного бізнесу. Більше за всіх заробили аеропорти, таксисты, власники кафе та інших недорогих закладів громадського

харчування. «Прогоріли» передовсім готельєри.

З чотирьох футбольних арен, на яких билися футбольні гранди, три й сьогодні не скаржаться на життя — ними володіють чи орендують команди-призери Прем'єр-ліги. А от за долю

Фото УНІАН

Ура: Україна — Швеція — 2:1!

«Арени Львів», яку хотілося б прилаштувати в добрі руки, неабияк болить голова у львівської міської влади. Кілька міжнародних матчів та концертів і двійко корпоративів не здатні покрити витрати на утримання симпатичного нового стадіону. Залишається сподіватися, що позитивне враження, яке місто Лева спра-

вило на гостей, стане у пригоді туристичному майбутньому краю, а отже, й місцевій скарбниці.

Дещо сумніша ситуація з повітряними воротами. Міста-господарі Євро істотно, оновили аеропорти. Та для їхньої окупної експлуатації після чемпіонату забракло перевізників і пасажирів. Примі-

ром проект будівництва терміналу D в київському аеропорту Бориспіль з'явився ще в 2005 році. А завершення будівництва проходило під знаком Євро, оскільки саме цей термінал мав би використовуватися як основний для обслуговування вболівальників. Нещодавно у термінал D перейшов повністю один з найбільших українських перевізників і базовий для Борисполя — «Міжнародні авіалінії України», тож планується, що в пікові години його завантаження сягне 90%. Однак днями довелося на власні очі переконатися: в новому терміналі немає належної кількості точок харчування та зон відпочинку. А загалом «Бориспіль», здатний приймати 25 млн пасажирів на рік, завантажений в середньому на третину.

Аеропортам у Донецьку та Львові пощастило ще менше — їх поки не бажав орендувати жодна комерційна структура. Фахівці запевняють: врятувати ситуацію можна було б, запросивши в Україну лоу-кості.

Фото з сайту liveintm.ru

Та ця думка, на жаль, не знаходить підтримки у владних кабінетах.

Вражає й інша цифра. Від Євро-2012 залишилися якісні траси Київ — Чоп та Київ — Харків, а це лише 2% дорожньої мережі України. Будували їх за рахунок кредитів, які ще треба повертати, тож про будівництво інших доріг можна забути на довгі роки, а тема ямкового ремонту вже набилася оскому.

І все-таки, попри фінансові втрати від Євро-2012, Україна дещо придбала. Передовсім це безцінний досвід у проведенні масштабних міжнародних змагань. Ми довели, що Україна велика держава в центрі Європи, що тут немає сходу і заходу в розумінні політиків, а живуть дуже доброзичливі люди і країна може проводити заходи найвищого рівня.

«Це унікальний випадок, коли ефект занижених очікувань зіграв нам на руку і кореспонденти зарубіжних видань були справді вражені побаченим. Також абсолютно нетиповим є суто по-

зитивне спрямування інформаційних повідомлень, оскільки, і так вже склалося історично, пріоритетною для ЗМІ завжди є негативна інформація», — зазначили у вітчизняному МЗС. Важко не погодитися, що проведення в Україні європейської першості зробило для позитивного іміджу України в рази більше, ніж будь-яка інформаційна кампанія. Та, вочевидь, для формування позитивного іміджу держави одного чемпіонату замало.

Тимур і наша команда

Шестирічний хлопчик Тимур за кілька секунд став відомим на всю країну. Під час матчу Україна — Швеція він так емоційно відреагував на гол Андрія Шевченка, що його фото вмиль облетіло усі соціальні мережі. Згодом електронні та друковані ЗМІ назвали симпатичного Тимурчика своєрідним символом української збірної та її перемоги над Швецією. Та на матч із французами Тимур не поїхав...

Справді, перший м'яч форварда збірної України Андрія Шевченка у ворота Швеції на старті Євро-2012 увійшов до десятки найкращих голів турніру. На жаль, підтримати натхненний порив капітана його партнери не зуміли.

— Завдання-мінімум — вийти з групи, — не втомлювалися повторювати в численних інтерв'ю керівники тренерського штабу збірної. Для підготовки головної команди, яка була звільнена від лихоманки відбірних зустрічей, Федерація футболу створила найкращі умови. Проте у вирішальні моменти фінального турніру Олега Блохіну та його помічникам явно не вистачило стратегічного розрахунку. Якби 15 червня минулого року господарі турніру, обравши закритий варіант гри, зіграли внічию з Францією, навіть поразка від англійців у заключному турі виводила синьо-жовту дружину в чвертьфінал з другого місця в групі.

Але ключовий поєдинок із співвітчизниками Зінедіна Зідана господарі відверто провалили. У підсумку лише три набрані очки з дев'яти можливих і третє місце у своєму квартеті. Для збірної України дебют у фінальній частині чемпіонатів Європи склався невдало. І над незарахованим угорським арбітром Віктором Кашшаї голом Марко Девіча у ворота англійців можна лити лише крокодилячі сльози та сподіватися, що неминуха поява на футбольних полях Бразилії наступного року м'яча з сенсорною чутливістю — то ще одна маленька перемога.

2016-го у Франції вперше пройде фінальна стадія чемпіонату Європи за участю 24 команд. А нині представники національних асоціацій розмірковують над ідеєю Мішеля Платіні провести Євро-2020 не в одній або двох країнах, а в кількох містах по всьому континенту. У напівофіційно оприлюдненому переліку претендентів українських міст немає, однак у 2007 році полум'яний Мішель також не вірив в успіх українсько-польської заявки. Зрештою, як співають у відомій пісні: «Прийдуть честолюбні дублери, Дай Боже їм краще нашого зіграти»...

А позитивний досвід у спортивній царині держава сьогодні має спрямувати на підготовку і проведення континентальної першості з баскетболу та гідно зіставити амбіції щодо зимової Олімпіади з можливостями держави.

Фото Олександра ЛЕПЕШУХИ

Дівчатам у новому терміналі без уболівальників сумно

РАКУРС

Міноритарії вимагають справедливості

МАЙНОВІ ІНТЕРЕСИ. Процедура сквіз-аут спрямована на паритет у захисті прав дрібних та мажоритарних акціонерів

Вікторія КОВАЛЬОВА,
«Урядовий кур'єр»

У червні може бути поданим на розгляд до Кабміну, а згодом — до парламенту проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» щодо обов'язкового продажу акцій акціонерами на вимогу акціонера — власника 95% акцій товариства. Ідеться про так званий сквіз-аут (від англ. squeeze-out — «витіснення», «видавлювання»). Нині документ перебуває в Міністерстві юстиції на експертизі. Про це «УК» повідомили у прес-службі Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР, комісія).

«Проблему паритетного врахування інтересів власників великих пакетів акцій і міноритаріїв у законодавстві багатьох країн значною мірою розв'язують шляхом застосування прав на обов'язковий викуп акцій. У такому разі мажоритарні акціонери при досягненні ними певного відсотка акцій (від 90 % до 98 %) набувають права вимагати від решти акціонерів продажу належних їм акцій. Купівля-продаж акцій здійснюються за справедливою ціною, яка визначається нормативами з урахуванням вартості активів, результатів біржових торгів, а іноді — судом», — розповідає про практику застосування такої норми директор департаменту аналізу, стратегії та розвитку законодавства НКЦПФР Максим Лібанов.

Підтримати малого

Процедура сквіз-аут спрямована на захист міноритарного акціонера, якому як компенсацію пропонують викуп належних йому акцій за справедливою ціною. Адже у разі придбання акціонером певного пакета акцій (від 90 %) дрібних акціонерів повністю усувають із процесів, які впливають на роботу компанії і прийняття рішень на зборах. Крім того, при зосередженні в руках одного акціонера великого пакета акцій ліквідність міноритарного пакета може знизитися і міноритаріям буде складно реалізувати свої акції за вигідною ціною на публічному ринку.

Також процедура сквіз-аут спрямована на унеможливлення рейдерського захоплення підприємств. За словами М. Лібанова, для захисту своїх пору-

шених прав до суду може звернутися будь-який акціонер, навіть власник однієї акції, який буде не задоволений невеликим технічним огріхом у процедурі ухвалення рішень загальними зборами акціонерів, тощо. Потім може бути застосована рейдерська схема втягування акціонерного товариства у судові спори, які створюють перепони в управлінні підприємством. Запропонований механізм обов'язкового продажу акцій міноритарним акціонером акціонерів — власнику 95 і більше відсотків акцій унеможливило такі випадки.

На сьогодні в Україні існують акціонерні товариства, де кількість акціонерів, з якими втрачено зв'язок, досягає сотень, а то й тисяч осіб. «У таких умовах акціонерне товариство витрачає чималі кошти на відновлення та підтримку зв'язку з акціонерами: надсилає повідомлення про скликання зборів, повідомляє про прийняті рішення, оплачує послуги депозитарних установ, у яких відкрито рахунки таких акціонерів, тощо. Запровадження механізму викупу акцій акціонером — власником 95 % акцій товариства сприятиме консолідації акцій у руках акціонерів, які зацікавлені в розвитку товариства, і знизить напругу в непорозуміннях між мажоритарними і міноритарними

акціонерами», — каже старший юрист юридичної фірми «Салком» Юрій Чирський.

«На мій погляд, законопроект позитивний і вкрай потрібний для України. Хоч перша спроба його запровадження була невдалою (через несприйняття спільнотою фондового ринку та накладеного Президентом вето)», — констатує член правління Професійної асоціації корпоративного управління Оксана Параскева.

Механізм для дружніх стосунків

За суттю, сквіз-аут — це механізм, за допомогою якого мажоритарний акціонер виводить міноритаріїв із товариства. Викуп їхніх цінних паперів здійснюється саме за ринковою ціною, а не такою, яку особи, наближені до емітента (зокрема наглядова рада або оплачуваний емітентом аудитор), називають ринковою.

«В акціонерних товариствах «фрі-флоут» перебуває в межах 1—2%. Тобто фактично паперів на ринку немає. І тут говоримо про право сквіз-аут не для «благитних фішок», а для підприємств, які більшості з нас абсолютно не відомі. Власника потрібно зобов'язати (так як більшість акціонерів стало у нас із приватизації), щоб міноритарії, у яких залежалися ці папери, на

якусь певну дату могли вийти, і щоб цю дату визначали вони», — наголошує начальник управління з роботи з емітентами публічного акціонерного товариства «Фондова Біржа ПФТС» Андрій Коломієць.

Здебільшого йтиметься про зовсім невеликі пакети — 5—20 акцій, щоб люди отримали по 100—200 грн. У крайньому разі не менше, ніж вони вклали у момент приватизації.

Відповідаючи на питання: чи справедливо, що власник 95% акцій повинен мати право за бажання залишитися сам, тобто заплатити гроші іншим акціонерам, щоб вони пішли, викупити їхні акції, більшість експертів одностайна: так. «У цій ситуації частина акцій, що перебуває у власності міноритаріїв, ні на що не впливає, вони — фактично безправні заручники мажоритарного акціонера. Тож основне питання — це ринкова ціна викупу», — підкреслює голова Наглядової ради Українського інституту корпоративного управління Олександр Окунєв. Водночас експерт зауважує, що у законопроекті є ще багато «сирих» питань, пов'язаних із механізмом реалізації такого права. Наприклад, «якщо 95% має акціонер або група акціонерів... Тут ідеться про одного акціонера, а коли про групу, то це означає, що хтось може «дружити проти когось».

КОМПЕТЕНТНО

Сергій БРОДОВИЧ,
голова інвестиційної
групи «ТАСК»:

— Важко щось порадити фізичним особам, які стали власниками акцій товариств внаслідок приватизації, щоб їх не вважали «сплячими» акціонерами. Якщо до таких зараховуватимуть осіб, що не підписали договору зі зберігачем цінних паперів, то, мабуть, потрібно підписати такий договір. Ідеться про договір про відкриття рахунка у цінних паперах, відкритого на ім'я акціонера емітентом у процесі дематеріалізації випуску акцій. Тут є один нюанс. До моменту підписання договору між акціонером і зберігачем послуги зберігача із ведення рахунка у цінних паперах оплачує емітент, після підписання такого договору — власник. З огляду на те, що більшість акціонерних товариств не мають звички сплачувати дивіденди, складається ситуація, що акціонер повинен сплачувати виключно за право мати почесне звання акціонера одного із флагманів української економіки, нічого не отримуючи натомість. Тобто, знову повертаємося до проблеми захисту прав інвестора. Саме ставлення до дрібних інвесторів визначає інвестиційну привабливість держави.

Олег ТКАЧЕНКО,
голова правління
ПАТ «Українська
біржа»:

— Сквіз-аут — питання, звичайно, неоднозначне. Кілька років тому я виступав категорично проти цієї норми, але нині змінив своє ставлення до неї. Чому був проти раніше? Тому що на нашому ринку є багато акцій компаній, які активно торгуються, але їх кількість у вільному обігу не перевищує 5%. Із введенням процедури сквіз-аут наш ринок може стиснутися ще більше, тому що купувати на біржі акції й розуміти, що тебе можуть в будь-який момент витіснити, нецікаво. У мене як представника біржі були побоювання, що таких активно торгованих паперів на біржі може стати ще менше. Але, з іншого боку, якщо вартість викупу буде адекватною, то інтереси інвесторів будуть все-таки захищені. Визначатиметься ця вартість не за один день, а за якийсь період, а методологію оцінки прописуватиме НКЦПФР. Це буде захистом від маніпуляцій і боротьби між акціонерами, коли біржа стає полем битв, щоб якогось дня «намалювати» потрібну комусь ціну.

Бренд Луганщини для інвесторів

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

СПІВПРАЦЯ. Кожний великий інвестор на Луганщині отримає можливість безпосередньо обговорити з очільником області свої проблеми та потреби отримати допомогу. Для цього створено Інвестиційну раду при голові облдержадміністрації.

«Ми чудово розуміємо, що частина питань, наприклад у

законодавчому полі, перебуває поза нашою компетенцією. Однак ті проблеми, які виникають на місцевому рівні, зокрема адміністративно-дозвільного характеру, ми не просто можемо, а повинні вирішувати самі», — підкреслив голова ОДА Володимир Пристук.

За його словами, інвестиційними проектами вартістю до 5 мільйонів гривень займатимуться безпосередньо місцеві органи влади, а до

проектів понад цю суму долучатимуть обласні фахівці. Так визначаються конкретні відповідальні особи і підвищується оперативність та ефективність створення найсприятливішого інвестиційного клімату.

В області вже триває серйозна робота у цьому напрямі на обласному й на місцевому рівнях: налагоджується співпраця під час інвестиційних форумів та виставок, за минулий рік за ра-

хунок усіх джерел фінансування освоєно майже 7,84 мільярда гривень капітальних інвестицій, що в порівнянних цінах на 23,6% більше за обсяг капітальних інвестицій за відповідний період попереднього року. Іноземні інвестори в економіку області вклали майже 75 мільйонів доларів США прямих інвестицій. Щоправда, це на 27% менше, ніж у 2011-му, і на 17% менше, ніж було заплановано Програмою еко-

номічного та соціального розвитку області на 2012 рік. Тож тут є резерви для збільшення вкладень.

У ході першого засідання Інвестиційної ради його учасники — керівники структурних підрозділів облдержадміністрації та профільних територіальних відомств — обговорили організаційні питання. Максимальне сприяння і гарантії влади — таким має стати бренд Луганщини для інвесторів, які бачать

край на мапі й мимоволі порівнюють умови ведення бізнесу в найвіддаленішій східній області України із пропозиціями Східної Європи. І хоч у країні землю для будівництва заводу надають інвесторіві тільки на умовах оренди (тобто цілком можливо, що настане день, коли покажуть на двері й запропонують «забирати» підприємство), в такому «змаганні» повинна перемагати Україна, впевнені в області.

ОСВІТА

«У наших вступників надзвичайно великий вибір і гарантоване майбутнє»

Ректор Національного університету харчових технологій, професор Сергій ІВАНОВ

Синтез кількох наук

УК Нині управлінців готує багато вітчизняних вишів. Які новації може запропонувати Національний університет харчових технологій?

— Загальновизнана школа з автоматизації процесів управління — наш факультет автоматизації і комп'ютерних систем. Саме його фахівці одними з перших в Україні почали широко вивчати і впроваджувати у виробництво сучасні мікропроцесорні засоби автоматизації, зокрема промислові контролери. Навчальні лабораторії кафедр факультету обладнані технічними засобами провідних фірм світу: Schneider Electric, Vipa, Mitsubishi, Hitachi, Siemens, Open System, Овен, Мікрол, Тера тощо.

У межах напряму підготовки «Комп'ютерні науки» з 2011 року ми почали навчання за магістерською програмою «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг». Ця спеціальність перед-

норазово виступали ініціаторами започаткування навчання за абсолютно новими, але актуальними, затребуваними спеціальностями. Тож у наших вступників надзвичайно великий вибір і гарантоване майбутнє. Фахівцям, які працюють на підприємствах з переробки сільськогосподарської продукції, харчової, фармацевтичної галузі не страшені жодні кризи, бо, як не крути, а їсти й лікуватися людство буде завжди.

Фахівців, які займаються розробленням, упровадженням та контролем за дотриманням технологій у нашому університеті

Наприкінці травня в нашій країні вперше за роки незалежності відбувся представницький міжнародний науковий форум: Другий Північно- та східно-європейський конгрес з харчової науки (NEEFood-2013), учасниками якого стали понад 500 науковців із 18 країн.

Право приймати форум Європейська фундація з харчової науки надала провідному українському вишу — Національному університету харчових технологій, враховуючи його високий статус та авторитет у міжнародних наукових колах.

Чим сьогодні живе один із найстаріших вишів країни, розповів його ректор професор Сергій ІВАНОВ.

130 років досвіду

УК Сергію Віталійовичу, очолюваний вами університет має поважну історію, його здобутки вражають, він широковідомий далеко за межами України. Чим сьогодні живе альма-матер керівників більшості українських підприємств харчової галузі?

— Це потужний навчально-науковий комплекс, де здійснюється підготовка висококваліфікованих фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів — від молодшого спеціаліста до магістра, за 215 освітніми програмами для багатьох галузей промисловості. До його складу входять 12 факультетів, 8 регіональних навчально-наукових центрів, 2 інститути післядипломної освіти та 13 технікумів і коледжів, розташованих у різних містах України.

Історія університету налічує майже 130 років. Розпочалася вона 1884-го, коли при Смілянському рафінадному заводі було відкрито технічні класи — перший в історії Російської імперії технічний навчальний заклад для підготовки техніків-хіміків і майстрів цукрового виробництва. Вони стали базою для створення в Києві інституту цукрової промисловості.

За роки існування він не одноразово змінював назву, значно розширив напрями і спеціальності підготовки і став авторитетним не лише на території колишнього СРСР, а й за кордоном. Нині це навчальний заклад, у якому створено замкнений цикл доуніверситетської, ступеневої та післядипломної підготовки і перепідготовки фахівців.

УК Історія вишу розпочалася з відкриття кількох технічних класів, нині абітурієнти можуть обрати із 215 освітніх програм. Що саме пропонує виш сьогоднішнім абітурієнтам?

— Якісну конкурентоспроможну освіту на будь-який смак. Плідну наукову діяльність, можливість обмінюватися досвідом з іноземними колегами, цікаве, яскраве й насичене студентське життя. Фахівці університету вже неод-

Випускники, отримуючи один диплом, фактично отримують три вищі освіти

готують на факультетах бродильних, консервних і цукрових виробництв; хлібопекарських і кондитерських виробництв, технології м'ясо-молочних і парфумерно-косметичних продуктів.

А де є виробництво, там, безумовно, потрібне відповідне обладнання. Його розробленням, налагодженням, обслуговуванням займаються випускники факультету інженерної механіки та пакувальної техніки. У процесі навчання вони опановують найсучасніші комп'ютерні програми, займаються 3D-моделюванням, тому здатні розв'язувати найскладніші завдання на виробництві.

бачає аналіз складних еколого-економічних, технічних та соціально-економічних систем, а також керування ними на основі сучасних інформаційних технологій та засобів телекомунікацій.

УК Чи готуєте фахівців, які б опікувались охороною навколишнього середовища?

— Так, фахівців-екологів. Їхнє навчання здійснюється на факультеті біотехнології та екологічного контролю. Ми були першими в Україні, хто ліцензував та акредитував магістерську програму «Екологічний контроль та аудит». Маїстри, які навчаються за цією спеціальністю, здобувають необхідні знання

ДОСЬЄ «УК»

Сергій ІВАНОВ. Народився у м. Конотоп Сумської області. Випускник хіміко-технологічного факультету Київського політехнічного інституту.

Нині видатний учений-хімік, професор, доктор хімічних наук, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреат Республіканської премії ім. М. Островського, кавалер ордена «За заслуги» III ступеня, президент Української асоціації вищих навчальних закладів та підприємств харчової промисловості (UkrUoST), єдиний представник України у Світовій організації з харчової науки та технології (IUoST).

з управління охороною навколишнього природного середовища і забезпечення раціонального природокористування.

Розвиток екологічного аудиту в нашій країні є необхідним кроком для інтеграції національних і міжнародних стандартів в умовах сучасного соціально-економічного розвитку. Із 2012—2013 навчального року викладання за програмою «Екологічний контроль та аудит» відбувається англійською мовою.

А нашій школі біотехнологів уже понад 50 років, тут ми теж були першовідкривачами. «Біотехнологія» — напрям універсальний, оскільки це результат синтезу біологічних, хімічних та технічних наук. Випускники, отримуючи один диплом, фактично здобувають три вищі освіти: біологічну, хімічну та інженерну. Тож можуть працювати не лише на промислових підприємствах, а й у науково-дослідних і проєктних інститутах, у контрольно-виробничих та контрольно-аналітичних лабораторіях, санепідемстанціях, центрах із сертифікації продукції, комерційних фірмах, проєктних організаціях, вищих та середніх навчальних закладах тощо.

УК Останнім часом роботодавці дедалі частіше скаржаться, що на ринку не вистачає фахівців з енергетики.

— На нашому факультеті енергетики і енергоменеджменту здійснюється підготовка фахівців за п'ятьма спеціальностями, випускники яких дуже затребувані на ринку праці.

І куди ж без управлінських, планових, економічних та фінансових служб. Широкий спектр відповідних фахівців уже понад 80 років готують в нашому виші. Нині це факультети економіки і менеджменту та обліку, фінансів і підприємницької діяльності. Їхні випускники працюють як на великих підприємствах, так і у приватному бізнесі чи світовому банку.

Від теорії до практики

УК Які факультети відкривали останнім часом?

— Готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й технології оздоровчих продуктів та харчової експертизи. Їх було створено лише два роки тому, але вони вже стали потужними структурами, які популярні не тільки серед абітурієнтів, а й серед роботодавців. Їх створення було продиктоване вимогами часу.

Туризм, готельний та ресторанный бізнес у всьому світі (й наша країна не виняток) розвиваються швидкими темпами й потребують фахівців високої кваліфікації. Ми ці запити здатні забезпечити. На факультеті лише з початку цього року відкрито три нові навчальні лабораторії, оснащені надсучасною технікою від

провідних світових і вітчизняних виробників. Тож наші студенти не просто вивчають теорію, а на практиці опановують фахову майстерність та досконало володіють навичками роботи на будь-якому обладнанні.

Стосовно факультету технології оздоровчих продуктів і харчової експертизи, то завдання його випускників — формувати індустрію здорового харчування, створюючи продукти нового покоління. Адже сучасний споживач керується принципом: щоб не лише смачно, а й корисно та безпечно.

Крім того, постала ще одна проблема: фальсифікати. Сучасні хімічні речовини здатні надати продукту будь-якого смаку, кольору й аромату. Тому з цього року ми першими в Україні започаткували підготовку за освітньою програмою «Технологічна експертиза та безпека харчової продукції». Її випускники здійснюватимуть комплексну експертну, оцінку якості та безпеки сировини, контролюватимуть технологічний процес виробництва харчової продукції за критичними контрольними точками, оцінюватимуть якість і безпеку харчової продукції і видалятимуть із ринку фальсифікат і контрафакт.

УК Авторитет наукових шкіл університету беззаперечний. Свідчення цього — отримання вишем права на проведення NEEFood-2013, два роки поспіль науковці університету стають лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки.

— Наука — невід'ємна складова діяльності університету. Ми кілька років упевнено утримуємо першість серед вишів країни з винахідницької діяльності. Тільки за перше півріччя цього року наші науковці отримали понад 150 патентів на винаходи та корисні моделі, зокрема понад половину — спільно зі студентами. На жаль, далеко не всі їх вдається впровадити у виробництво, хоч триває активна робота у цьому напрямі.

Високий рівень нашої наукової діяльності повсякчас підтверджують закордонні колеги. Низку досліджень науковці університету ведуть спільно з ними, зокрема за грантами Євросоюзу. У жовтні 2013 року на базі нашого університету вирішено провести черговий світовий колоквиум Інституту CEDIMES. Усе це дає нам право високо оцінювати статус університетської науки.

Звичайно, дуже приємно, що державою так само високо оцінює наші напрацювання: наші науковці справді стали лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки за 2011 та 2012 роки. Але все це — лише початок.

Ірина ПОЛІЩУК,
«Урядовий кур'єр»

ТЕЛЕКУР'ЄР

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРК «ЕРА» 06:00 Православний календар 06:05, 07:00, 08:00 Новини 06:10, 07:05, 08:05 Погода 06:15 Худ. фільм «Формула гри». 2 серія 07:15 Країна on line 07:30 Ера бізнесу 07:35 Док. фільм «С.Весник. Все не так, як у людей». 1 частина 08:15 Док. фільм «С.Весник. Все не так, як у людей». 2 частина 08:45 Корисні поради ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ 09:10 Підсумки дня 09:35 Офіційна хроніка 09:40 Ток-шоу «Віра. Надія. Любов» 10:30 Контрольна робота 10:50 Т/с «Роксолана» 2 ф. 8,9 серії 12:35 Діловий світ 12:55 Т/с «Ставка більша за життя» 15,16 серії 14:55 Діловий світ. Агросектор 15:00 Перша Міжнародна бізнес-конференція «Україна та партнери» 17:05 Т/с «Сімнадцять миттєвостей весни» 7 серія 18:20 Новини (із сурдоперекладом) 18:45 Діловий світ 19:05 Фестиваль пісні «Коблево» 19:35 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк 20:35 Діловий світ 20:45 Підсумки дня 21:00 Фінал Міжнародного конкурсу молодих танцюристів Євробачення 2013 22:30 Світло 22:55 Трійка, Кено, Секунда удачі ТРК «ЕРА» 23:00, 01:00 Підсумки 23:15 Погода 23:20 Худ. фільм «Формула гри». 2 серія 00:15 Від першої особи ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. НІЧНИЙ КАНАЛ 01:20 Новини (із сурдоперекладом) 01:45 Про головне 02:10 Хіт-парад «Національна двадцятка» (із сурдоперекладом) 03:20 Хто в домі хазяїн? 03:45 Життя на рівних 04:00 Ток-шоу «Віра. Надія. Любов» 04:50 Хіт-парад 05:35 Підсумки дня 05:50 Діловий світ. Агросектор 1+1 06:00 ТСН: «Телевізійна служба новин» 06:45 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1» 07:00 ТСН: «Телевізійна служба новин» 07:10 «Особистий рахунок» 07:15 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1» 08:00 ТСН: «Телевізійна служба новин» 08:05 «Економічні події» 08:15 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1» 09:00 ТСН: «Телевізійна служба новин» 09:10 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1» 10:00 «Бернард» (1) 10:30 «Секретні матеріали шоу-бізнесу» — «Родом з КВК» 11:40 «Не бреші мені — 4» 12:45 «Не бреші мені — 4» 13:45 «Красуня за дванадцять годин» 14:45 «Красуня за дванадцять годин» 15:45 «100 000 за правду» 16:45 «ТСН. Особливе» 17:10 Серіал «Величне століття. Роксолана — 3» (1) 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»		20:15 «Вечірній Київ 2013» 22:05 Марат Башаров і Катерина Вілкова в романтичній комедії «На гачку» (1) 00:05 Олена Яковлева у драмі Петра Тодоровського «Інтердівчинка» (2) 02:45 Девід Каррадайні і Олександр Невський у пригодницькому бойовику «Мисливці за скарбами» (2) 04:05 «Не бреші мені — 4» 04:40 «Ремонт +» 04:50 ТСН: «Телевізійна служба новин» ІНТЕР 04:50 Д/с «Слідство вели... з Леонідом Каневським» 05:30 Т/с «Жіночий лікар 2» (1) 07:00 Новини 07:10 «Ранок з ІНТЕРОм» 07:30 Новини 07:35 «Ранок з ІНТЕРОм» 08:00 Новини 08:10 «Ранок з ІНТЕРОм» 08:30 Новини 08:35 «Ранок з ІНТЕРОм» 09:00 Новини 09:10 Т/с «Вулиці розбитих ліхтарів 13» Заключна серія 12:00 Новини 12:30 Д/с «Слідство вели... з Леонідом Каневським 2» 13:20 «Судові справи» 15:10 «Сімейний суд» 16:00 «Давай одружимося!». Прем'єра 18:00 Новини 18:10 Т/с «Жіночий лікар 2» (1) 20:00 «Подробиці» 20:30 «Шустер Live» 00:40 Т/с «Опівдні, на пристані» (1) ІСТV 04:50 Служба розшуку дітей 04:55 Погода 05:00 Факти 05:30 Світанок 06:35 Ділові факти 06:40 Погода 06:45 «Таксі». Комедійний телесеріал 07:05 «Леся+Рома». Комедійний телесеріал 07:35 Ділові факти 07:45 Стоп-10 08:45 Факти. Ранок 09:15 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм 10:10 «Далекобійники». Пригодницький телесеріал 12:20 «Прокурорська перевірка». Детективний телесеріал 12:45 Факти. День 13:00 «Прокурорська перевірка». Детективний телесеріал 14:45 «Чужий район-2». Пригодницький телесеріал 16:40 «Далекобійники». Детективний телесеріал 18:45 Факти. Вечір 19:20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм 20:05 «Чужий район-2». Пригодницький телесеріал 21:55 «Прокурорська перевірка». Детективний телесеріал 23:05 «Піжмурки». Художній фільм (2) 01:10 Провокатор 01:55 Погода 02:00 «Бумер-2». Художній фільм (2) 03:55 Погода 04:00 «Син Дракона». Заключна серія. Міні-серіал 5 КАНАЛ 06:30 «Київський час» 06:45 «Час спорту» 06:50 «Огляд преси» 07:00 «Час новин» 07:05 «Час економіки» 07:15 «Бізнес-час» 07:20 «Автопілот-новини» 07:30 «Зверни увагу з Т. Рамус» 07:45 «Час спорту» 07:55 «Погода» 08:00 «Час новин»		08:10 «Бізнес-час» 08:15 «Процес» 08:25 «Ранок із зіркою» 08:45 «Трансмисія-новини» 09:00 «Час новин» 09:15 «5 елемент» 09:50 «Погода» 10:00 «Час новин» 10:30 «Час. Підсумки дня» 11:00 «Час новин» 11:10 «Час. Підсумки дня» 12:00 «Час новин» 12:10 «Час. Підсумки дня» 12:50 «Погода» 13:00 «Час новин» 13:10 «5 елемент» 13:50 «Погода» 14:00 «Час новин» 14:10 «5 елемент» 14:50 «Погода» 15:00 «Час новин» 15:15 «5 елемент» 16:00 «Час новин» 16:10 «Погода» 16:15 «Лісовий патруль» 17:00 «Час новин» 17:15 «Мотор-новини» 17:20 «Погода» 17:25 «Не перший погляд» 17:50 «Погода» 18:00 «Час новин» 18:15 «Реальний сектор» 18:40 «Київський час» 18:50 «Час спорту» 19:00 «Час новин» 19:30 «Час. Підсумки дня» 20:00 «Час новин» 20:10 «Час. Підсумки дня» 21:00 «Час новин» 21:10 «Час. Підсумки дня» 21:40 «Час-Тайм» 22:00 «Час новин» 22:15 «Особливий погляд» 22:40 «Бізнес-час» 22:45 «Хроніка дня» 22:50 «Погода» 23:00 «Час новин» 23:20 «Бізнес-час» 23:30 «CRIME NEWS» 23:40 «Час спорту» 23:45 «Хроніка тижня» 23:50 «Погода» 00:00 «Київський час» 00:15 «Бізнес-час» 00:20 «Час спорту» 00:30 «Машини часу» 00:55 «Огляд преси» 01:00 «Час новин» 01:10 «Час. Підсумки дня» 02:35 «Бізнес-час» 02:40 «Хроніка тижня» 03:00 «Час-Тайм» 03:15 «Бізнес-час» 03:20 «Час спорту» 03:25 «Огляд преси» 03:30 «Київський час» 03:40 «В кабінетах» 04:00 «Час-Тайм» 04:15 «Хроніка дня» 04:20 «Новини Київщини» 04:40 «Лісовий патруль» 05:00 «Час. Підсумки дня» 06:15 «Бізнес-час» 06:25 «Погода» НОВИЙ КАНАЛ 05:00 Служба розшуку дітей 05:05 Teen Time 05:10 Т/с «Вперед — до успіху» 05:50 Teen Time 05:55 Т/с «Татусеві доньки»		06:45 Підйом 06:50 Піраньї 07:10 Підйом 07:30 Репортер 07:35 Погода 07:40 Підйом 08:30 Репортер 08:35 Погода 08:45 Підйом 09:00 Т/с «Щасливі разом» 11:05 Т/с «Вороніни» 13:30 Kids Time 13:35 М/с «Качині історії» 14:35 Kids Time 14:50 Т/с «Друзі» 15:50 Т/с «Кадетство» 16:50 Т/с «Татусеві доньки» 17:55 Т/с «Вороніни» 19:00 Репортер 19:15 Піраньї 19:50 Погода 19:55 Т/с «Вороніни» 21:00 Т/с «Кухня 2» 22:05 Т/с «Світлофор» 00:10 Репортер 00:25 Погода 00:30 Т/с «Милі брехунки» (2) 01:25 Т/с «Дружна сімейка» 03:00 Зона ночі 03:05 Семеренки 03:55 Зона ночі. Культура 04:00 Микола Лисенко 04:45 Зона ночі. Культура СТБ 05:15 «Чужі помилки. Кохання кінлера» 06:05 Х/ф «Жіноча робота з ризиком для життя» (1) 08:15 «Неймовірна правда про зірок» 09:55 Х/ф «Під Великою Ведмедицею» (1) 18:00 «Вікна-Новини» 18:20 «Неймовірна правда про зірок» 20:00 Моя правда. Бони М. Шахрайство в стилі «диско» 20:55 «Моя правда. Світлана Пермякова. Був би милий поруч» 22:00 «Вікна-Новини» 22:25 «Зіркове життя. Жорсткий роман» 23:20 «Зіркове життя. Зірки-геї» 00:35 Х/ф «Кохання на сні» (1) 02:35 Х/ф «Ад'ютант його превосходительства» (1) 03:50 Нічний ефір ТРК «УКРАЇНА» 06:10 Т/с «Дорожній патруль — 11» (детектив) (4 серія) (1) 07:00 Події 07:10 Т/с «Глухар» (М.Аверін, Д.Рожков, В.Тарасова, В.Котлярський) (детектив) (1) 09:00 Події 09:20 Т/с «Слід» (детектив) (1) 10:00 Т/с «Вікторія» (мелодрама) (закл. серії) (1) 12:00 Ток-шоу «Нехай говорять. Анжеліка суперниця короля» 13:00 Т/с «Слід» (детектив) (1)		15:35 Щирісерде зізнання 16:00 Критична точка 17:00 Події 17:20 Т/с «Слід» (детектив) (1) 18:00 Т/с «Подружжя» (детектив) (1) 19:00 Події 19:20 Ток-шоу «Говорить Україна» 20:00 Т/с «Слід» (детектив) (1) 22:15 Т/с «Охоронець — 2» (детектив) (5,6,7,8 серії) (2) 01:30 Т/с «Подія» (фантастика) (14,15,16 серії) (2) 03:30 Події 03:50 Т/с «Ковбої» (детектив) (9,10,11 серії) (1) ТОНІС 06:00 Майстер подорожей 06:30 Служба новин 06:55 «Економічний пульс» 07:00 «Ранкове еспreso» 08:30 Служба новин «Соціальний пульс» 09:00 Великі битви 10:00 «Алло, лікарю!» 11:15 Помста алтайської принцеси 12:45 «Соціальний статус: ваші права і пільги» 14:00 Культурний шок 15:00 Служба новин «Соціальний пульс» 15:15 «Погода» 15:30 «Будь в курсі!» 16:00 Дикий молодняк (1) 16:45 «Погода» 16:50 «Алло, лікарю!» 17:45 Секретні матеріали 18:30 Служба новин «Соціальний пульс» 18:50 «Економічний пульс» 18:55 «Погода» 19:00 В гостях у Дмитра Гордона. Леонід Черновецький, 1 ч. 20:00 Великі битви 21:00 Служба новин «Соціальний пульс» 21:25 «Економічний пульс» 21:30 «Погода» 21:35 Нескінчений «Єралаш» 22:40 Культурний шок 23:50 Дикий молодняк (1) 01:05 Амурні мелодії (3) 01:45 Х/ф «Венеціанський каприз» (3) 03:15 Лаос-бальзам для душі 04:00 «Щоденник для батьків» 04:30 Таке спортивне життя. Наталія Добринська 05:00 «Ранкове еспreso» НТН 04:20 Т/с «Говорить поліція!» 06:45 Т/с «Людина війни» 08:30 Ранковий «Свідок» 09:00 Т/с «Людина війни» 12:50 Т/с «Меч» 14:50 Т/с «Захист Красіна — 3» 16:45 «Свідок» 17:00 Т/с «Захист Красіна — 3» 19:00 «Свідок» 19:30 Т/с «Полювання на гауляйтера» 23:30 Х/ф «Полювання за тінню» (1) 01:35 Х/ф «Винищувач» (2) 03:00 «Свідок» 03:30 «Легенди карного розшуку» 04:30 «Речовий доказ» 05:00 «Уроки тітоньки Сови» 05:30 «Правда життя» НТВ 05:00 «НТВ ранок». 07:10 Т/с «Повернення Мухтара» 16+ 09:00, 12:00, 15:00, 18:00 Сьогодні. 09:20 Рятувальники 16+ 09:50 «До суду» 16+ 10:55, 12:25 «Суд присяжних» 16+ 13:30 Т/с «Вулиці розбитих ліхтарів» 16+ 14:30, 17:30 Огляд. Надзвичайна подія. 15:25 «Прокурорська перевірка» 16+ 16:40 Ток-шоу «Говоримо і показуємо». 16+ 18:30 Т/с «Берегова охорона» 16+ 22:20 Т/с «Краплений» 16+		ПРОГРАМА НА П'ЯТНИЦЮ, 14 ЧЕРВНЯ 00:20 Дикий світ 0+ 01:30 Т/с «Аеропорт» 16+ 03:30 «Кремлівські діти» 16+ ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА. УКРАЇНА 04:00, 08:00, 11:00, 14:00 Новини 04:05 «Доброго ранку» 08:15 «Контрольна закупівля» 08:50 «Жити здорово!» 09:55 «Модний вирок» 11:15 «Час обідати!» 11:55 «Доброго здоров'ячка!» 13:00 Інші новини 13:20 «Зрозуміти. Пробачити» 14:15 Т/с «Прспект Бразилії» 15:05 «Я подаю на розлучення» 16:00 «Чекай на мене» 17:00 Вечірні новини 17:40 «Людина і закон» 18:55 «Поле чудес» 20:00 «Час» 20:30 Х/ф «Статський радник» 00:15 Міжнародний музичний фестиваль «Білі ночі Санкт-Петербурга». День 2-й 02:00 Х/ф «Осіннь, Чертанове...» 03:45 «Доки всі вдома» ТЕТ 06:00 Єралаш 06:30 Телепузики 07:00 Малюта-твінята 07:30 М/с «Даша-дослідниця» (1) 07:55 Мультки з Лунтіком 08:25 М/ф «Чіп і Дейл — бурундучки-рятівнички» (1) 09:00 Серіал «Ранетки» 322 с. (1) 10:00 Серіал «Всі жінки — відьми» (1) 12:00 Серіал «Та, що говорить з привидами» (1) 13:00 Серіал «Бевеерлі Гіллз 90210. Нове покоління» 19 с. (1) 14:00 Богиня шопінгу 16:15 Серіал «Руда» (1) 17:20 Досвідок 18:10 Серіал «Всі жінки — відьми» (1) 19:10 Одна за всіх 20:50 Віталька 22:00 У ТЕТa в Інтернеті 23:00 Шпілівілі 23:35 Серіал «Секс і місто» (2) 00:00 Х/ф «Крик 3» (3) 02:00 Х/ф «Ідеальний чоловік» (1) 03:35 До світанку ЕНТЕР-ФІЛЬМ 05:45 Радянські мультфільми 09:40 Х/ф «Веселі історії» 11:25 Х/с «Діти Арбату» 13:15 Х/с «Головний калібр» 15:05 Х/ф «Казка про загублений час» 16:30 Х/ф «Коли дерева були великими» 18:20 Х/ф «День і все життя» 20:00 Х/с «Головний калібр» 21:50 Х/ф «Таємниця «чорних дроздів» 23:40 Х/ф «В останню чергу» 01:20 Х/ф «Немає невідомих солдатів» 02:50 Х/ф «Зберегти місто» 04:25 Х/ф «Експеримент доктора Абста» К1 07:00 Мультфільми (1) 09:40 «Гумор на К1» 11:00 Т/с «Моя прекрасна няня» (1) 12:05 «Орел і Решка» 13:00 «Звана вечеря» 14:00 Д/с «Війна статей» 16:00 «Королева декору» 17:00 «Розсміши коміка» 18:00 «Звана вечеря» 19:00 «КВК» 21:20 «Розсміши коміка» 22:20 «Пороблено в Україні» 00:00 Х/ф «Зберігайте спокій» 01:35 «Нічне життя»
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

Велике ім'я починається з маленької скульптури

Фото Володимира Зайки

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

ТРК «ЕРА»
06:00 Підсумки
06:10, 07:40, 08:50 Погода
06:20 Фільм-концерт «С.Захаров. Дякую тобі!»
07:45 Присвяти себе футболу!
08:05 Олімпійський виклик
08:20 Панянка і кулінар

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09:00 Погода
09:05 Життя на рівних
09:20 Армія
09:35 Православний вісник
10:05 «Секрети успіху» з Н.Городенською
10:40 Х/ф «Кортик»
14:20 Театральні сезони
15:15 В гостях у Д.Гордона
16:05 Погода
16:10 Золотий гусак
16:45 Бенефіс М.Поплавського «Любовь без границ»
18:45 Фестиваль пісні «Коблево»
19:50 Українська пісня
20:40 Кабмін: подія тижня
20:50 Мегалот
20:55 Служба розшуку дітей
21:00 Підсумки дня
21:20 Без цензури
21:55 Футбол. Кубок Конфедерацій. Бразилія - Японія

ТРК «ЕРА»
23:45 Погода
23:50 Ток-шоу «Дружина»

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. НІЧНИЙ КАНАЛ
01:20 Суперплото, Трійка, Кено
01:25 Підсумки дня
01:45 Кабмін: подія тижня
01:55 «Нащадки» з Н.Рибчинською та К.Гнатенком
02:55 ТелеАкадемія
03:55 Граємо в армію
04:15 Хіт-парад
05:00 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк

1+1

06:00 Супершпигун Джеймс Бонд на захисті людства у бойовику «Людина із золотим пістолетом» (1)
08:00 «Світське життя»
09:00 Квартирна лотерея «Хто там?»
10:15 Мультифільм «Енрі Бердс»
10:20 Дісней! «Людина-павук. Щоденник супергероя» (1)
10:45 Дісней! «Людина-павук. Щоденник супергероя» (1)
11:05 «Світ навиворіт — 4: В'єтнам»
12:05 «Тачки»
12:40 «Пекельна кухня-3»
14:50 «Шість кадрів»
16:30 «Вечірній Київ 2013»
18:30 «Розміши коміка»
19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»
20:00 «Великі перегони»
21:30 Клайв Овен і Кіра Найтлі в історичному бойовику «Король Артур» (1)
00:15 Супершпигун Джеймс Бонд на захисті людства у бойовику «Людина із золотим пістолетом» (1)
02:35 Сандра МакКой у трилері «Дім страхів» (3)
04:00 «Світ навиворіт — 4: В'єтнам»
04:45 «Сімейні мелодрами — 2»
05:35 ТСН: «Телевізійна служба новин»

ІНТЕР

04:40 Т/с «Жіночий лікар 2» (1)
06:10 «Шустер Live»
10:00 Програма «Городок»
11:00 Т/с «Сімейний детектив»
12:50 Х/ф «Службовий роман» (1)

16:10 Х/ф «Доля Марії». Прем'єра
18:10 Т/с «Кожен за себе»
20:00 «Подробиці»
20:30 Т/с «Кожен за себе». Заключна серія
00:30 Х/ф «Будинок на краю» (2)
02:10 «Подробиці»
02:40 Х/ф «Місто анголів» (1)

ICTV

05:00 Погода
05:05 Факти
05:30 Погода
05:35 Світанок
06:40 Козирне життя
07:10 «Космічний джем». Художній фільм
08:50 Зірка YouTube
10:00 Дача
11:10 Квартирне питання
12:05 За кермом
12:35 Дивитися усім!
14:15 Несекретні файли
15:15 «Антикілер». Художній фільм
18:45 Факти. Вечір
19:00 Навчіть нас жити. Прем'єра програми «Путь». Художній фільм
20:50 «Антикілер Д.К. Кохання без тям». Художній фільм (2)
01:00 «Кам'яна довбешка». Художній фільм (2)
02:55 «Космічний джем». Художній фільм
04:10 Про-Zikave.ua

5 КАНАЛ

06:30 «Київський час»
06:40 «Тема тижня»
06:45 «Час спорту»
06:55 «Погода»
07:00 «Час новин»
07:10 «Час спорту»
07:15 «Погода»
07:20 «Бізнес-час»
07:30 «180 градусів»
07:50 «Хроніка тижня»
08:00 «Час новин»
08:10 «Погода»
08:15 «Бізнес-час»
08:20 «Час спорту»
08:30 «Не перший погляд»
08:55 «Погода»
09:00 «Час новин»
09:25 «Автоконтинент»
09:35 «Тема тижня»
09:50 «Мотор-новини»
10:00 «Час новин»
10:10 «Новинометр»
10:15 «Хроніка тижня»
10:55 «Погода»
11:00 «Час новин»
11:10 «Трансмісія»
11:30 «Автопілот-тест»
12:00 «Час новин»
12:10 «Хроніка тижня»
12:15 «Зверни увагу з Т. Рамус»
13:00 «Час новин»

По Хрещатику гуляло поросля...

13:10 «Вперед на Олімп!»
13:30 «Драйв»
13:55 «Погода»
14:00 «Час новин»
14:10 «Історія успіху»
14:25 «Гра долі»
15:00 «Час новин»
15:15 «Кіно з Яніною Соколовою»
16:00 «Час новин»
16:10 «Погода»
16:15 «Арсенал»
17:00 «Час новин»
17:20 «Погода»
17:25 «Феєрія мандрів»
18:00 «Час новин»
18:15 «Особливий погляд»
18:40 «Київський час»
18:55 «Час спорту»
19:00 «Час новин»
19:20 «Погода»
19:25 «Тема тижня»
19:30 «Машина часу»
20:00 «Час новин»
20:10 «Портрети з Сергієм Дорофєєвим»
21:00 «Час новин»
21:10 «Велика політика»
21:40 «Вікно в Америку»
22:00 «В кабінетах»
22:25 «Бізнес-час»
22:30 «Майстер-клас із Наталкою Фіцич»
23:00 «Час новин»
23:20 «Бізнес-час»
23:35 «Час спорту»
23:40 «Погода»
23:50 «Історія успіху»
00:00 «Київський час»
00:15 «Бізнес-час»
00:20 «Час спорту»
00:30 «Автоконтинент»
00:55 «Огляд преси»
01:00 «Час новин»
01:10 «Портрети з Сергієм Дорофєєвим»
01:55 «Погода»
02:00 «Час новин»
02:15 «Хроніка тижня»
02:35 «Новини Київщини»
02:55 «Тема тижня»
03:00 «Час новин»
03:15 «Бізнес-час»
03:20 «Час спорту»
03:25 «Огляд преси»
03:30 «Київський час»
03:40 «Машина часу»
04:00 «Час новин»
04:15 «Хроніка дня»
04:20 «Реальний сектор»
04:40 «В кабінетах»
05:00 «Час новин»
05:15 «Портрети з Сергієм Дорофєєвим»
05:55 «Погода»
06:00 «Час новин»
06:15 «Бізнес час»
06:25 «Погода»

НОВИЙ КАНАЛ

04:45 М/с «Майстер Менні»
06:10 Кабріоліто
08:10 Ревізор 2
10:00 Ревізор 2

11:55 Уральські пельмені
13:40 Люди ХЕ
14:00 Нереальна історія
14:40 Файна Юкрайна
15:10 Т/с «Щасливі разом»
16:55 Х/ф «Теорія змови»
19:45 Х/ф «Погоня»
22:00 Хто зверху?— 2
23:50 Х/ф «Залізне небо» (2)
01:55 Т/с «Дружна сімейка»
02:40 Зона ночі
02:45 Українці Любов
03:40 Зона ночі
03:45 Джерела Вітчизни
04:00 Братіє і дружино
04:15 За литовської доби
04:30 Дике поле
04:45 Зона ночі. Культура
04:50 Катерина Білокур. Послання
05:40 Зона ночі. Культура

СТБ

05:40 «Наші улюблені мультфільми: Ну, погоди!» (1)
06:00 Х/ф «В зоні особливої уваги» (1)
07:20 «Караоке на Майдані»
08:15 «Імо вдома»
09:30 Х/ф «Приборкання норовливого» (1)
11:40 Х/ф «Закоханий до безтями» (1)
13:45 «Зіркове життя. Жорстокий роман»
14:45 «Зіркове життя. Зірки-геї»
15:55 «Моя правда. Бони М. Шахрайство в стилі «диско»»
16:55 «Моя правда. Світлана Пермякова. Був би милий поруч»
18:00 Х/ф «Лжесвідок» (1)
21:55 «Україна має талант-5. Невідома версія»
23:50 Х/ф «Приборкання норовливого» (1)
01:55 Нічний ефір

ТРК «УКРАЇНА»

06:00 Т/с «Ковбої» (детектив) (12 серія) (1)
07:00 Події
07:10 Т/с «Інтерни» (у гол.ролі: Іван Охлобистін) (комедія) (119,120,121,122 серії) (1)
09:00 Т/с «Інтерни» (у гол.ролі: Іван Охлобистін) (комедія) (151,152 серії) (1)
10:10 Таємниці зірок
11:10 Т/с «Дорожній патруль — 11» (детектив) (закл. серії) (1)
15:00 Х/ф «Руда» (мелодрама) (1)
17:00 Т/с «Випробування вірністю» (мелодрама) (1 серія) (1)
19:00 Події

19:20 Т/с «Випробування вірністю» (мелодрама) (2 серія) (1)
21:15 Прем'єра! Х/ф «Продається кицька» (мелодрама) (1)
23:25 Х/ф «Мовчун» (мелодрама) (2)
01:10 Т/с «Охоронець — 2» (детектив) (5,6 серії) (2)
02:35 Щиросерде зізнання
03:30 Події
03:50 Т/с «Ковбої» (детектив) (13,14,15 серії) (1)

ТОНІС

06:00 Х/ф «Затока щастя» (1)
07:35 Духовне життя з тваринами (1)
08:00 Служба новин
08:40 «Погода»
09:00 Нескінченний «Єрлаш»
10:00 «Світські хроніки»
10:40 Х/ф «Не чекали,не гадали» (1)
13:10 За сім морів
13:45 Культурний шок
15:10 Дивовижні розповіді про тварин (1)
15:45 Ігри тваринного розуму (1)
16:55 «Ронін. Ток-шоу з Дмитром Видріним»
17:35 «Щоденник для батьків»
18:15 «Цивілізація Incognita»
18:30 «Соціальний пульс вихідних»
18:55 «Погода»
19:00 Таємниці древніх імперій (1)
20:00 Древні мега-цунамі (1)
21:05 «Погода»
21:10 Х/ф «Заведемо дитину» (2)
23:15 Ігри тваринного розуму (1)
00:25 Х/ф «ДМБ» (2)
02:00 Амурні мелодії (3)
02:45 «Соціальний пульс вихідних»
03:10 «Ронін. Ток-шоу з Дмитром Видріним»
03:40 Х/ф «Серця чотирьох» (1)
05:10 Таємниці древніх імперій (1)

НТН

06:00 Т/с «Людина війни»
11:30 «Речовий доказ». Фіаско «Чорного маклера»
12:00 «Головний свідок»
12:55 «Випадковий свідок»
13:25 Х/ф «Полювання за тінню» (1)
15:20 Т/с «Доктор Тирса»
19:00 Т/с «Таємниці слідства — 12» (1)
23:00 «Випадковий свідок»
23:30 Т/с «Криміналісти: мислити як злочинець» (2)
01:15 Х/ф «У пошуках пригод» (2)
02:50 «Легенди карного розшуку»
03:45 «Речовий доказ»
04:45 «Агенти впливу»
05:15 «Уроки тітоньки Сови»
05:35 «Правда життя»

НТВ

04:30 Т/с «Дорожній патруль» 16+
06:25 Огляд 0+
07:00, 09:00, 12:00, 18:00 Сьогодні.
07:15 Лотерея «Золотий ключ» 0+
07:45 «Державна житлова лотерея» 0+
08:25 «Готуємо з Олексієм Зимініним» 0+
09:20 Головна дорога 16+
09:55 Кулінарний двобій 0+
11:00 Квартирне питання 0+
12:20, 18:20 Т/с «УГРО-4» 16+
20:15 «Російські сенсації». Інформаційний детектив 16+
21:15 Ти не повіриш! 16+
22:15 «Промінь Світла» 16+
22:45 «Реакція Вассермана» 16+
23:20 Ток-шоу «Школа ляхослів'я». 16+
00:05 «Казнокради» 16+

01:05 «ГРУ: таємниці військової розвідки» 16+
02:00 Т/с «Аеропорт» 16+
04:00 «Кремлівські діти» 16+

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА. УКРАЇНА

05:00, 09:00, 11:00 Новини
05:30 Х/ф «Непідсудний»
06:55 «Грай, гармонь улюблена!»
07:40 «Смішарики. Нові пригоди»
07:55 «Розумниці і розумники»
08:40 «Слово пастиря»
09:15 «Смак»
09:55 «Комунальний рай»
11:15 «Ідеальний ремонт»
12:10 «Абракадабра»
14:05 Т/с «Спадщина»
16:15 «Угадай мелодію»
17:00 Вечірні новини
17:15 «Відпустка з ризиком для життя»
18:15 «Форт Боярд»
20:00 «Час»
20:20 «Сьогодні ввечері»
22:05 «Що? Де? Коли?»
23:20 «Цой — «Кіно»
00:15 Міжнародний муз. фестиваль «Білі ночі Санкт-Петербурга». Фінал
02:05 Х/ф «Привіт від Чарлі-сурмача»
03:25 Х/ф «Моя вулиця»

ТЕТ

06:00 Єрлаш
07:10 Малюта-твінтята
08:00 Телепузики
08:35 Байдиківка
09:00 Мультик з Лунтіком
09:40 М/с «Ліло і Стіч» (1)
11:00 М/с «Смішарики. Пін-код» (1)
11:25 М/с «Білка та Стрілка. Пустотлива сімейка» (1)
12:10 Єрлаш
13:00 Серіал «Всі жінки — відьми» (1)
16:00 Х/ф «Історія вічного кохання, або Попелюшка» (1)
18:20 Х/ф «Чого хочуть жінки» (1)
21:05 Віталька
22:00 ТЕТ-Інтернет
23:00 Серіал «Ходячі мерці» (3)
01:00 Х/ф «Борат» (3)
02:20 Х/ф «Самозванці» (1)
03:55 До світанку

ЕНТЕР-ФІЛЬМ

05:45 Радянські мультфільми
08:30 Х/ф «Казка мандрівок»
10:30 Х/ф «Фронт без флангів»
13:30 Х/ф «Фронт за лінією фронту»
16:45 Х/ф «Фронт у тилу ворога»
19:45 Х/ф «Звільнення»
04:00 Х/ф «Рік теляти»
05:15 Саундтреки

К1

07:00 Мультфільми (1)
09:00 М/с «Казки Ганса Крістіана Андерсена» (1)
10:15 М/ф «Мегамошок» (1)
12:00 Х/ф «Джинси-талісман» (1)
14:15 «Пороблено в Україні»
15:50 «Дім на заздрість усім»
16:50 «Реальна любов»
17:50 «Лямур Тужур»
18:50 «Велика різниця»
19:50 «Вечірній квартал»
21:40 Т/с «Надприродне» (2)
00:10 Х/ф «100 дівчат і одна в ліфті» (2)
01:50 Х/ф «Критичний момент» (2)
03:10 «Нічне життя»

Фото Олександра ЛЕПЕТУХИ

ЕКРАН

«Лісапетний батальйон» подарує храмам мільйон гривень

УСПІХ. Колектив став переможцем п'ятого сезону телешоу «Україна має талант»

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

Ох, ця слава! То оманлива, то яскрава, а то повз летить вітром на велосипеді чи пре, неначе танком. Що, десь чули вже схожі порівняння? Знаю. Он Інтернет розпирає від переглядів відеозаписів виконання простенької, нескладної, але такої запальної, позитивної, жартівливої пісні про «найкрутішу бабу» на селі, яка самогон продавала й, звісно, трішки грошей від такої оборудки в її гаманці з'явилось, тож на базарі придбала вона собі двоколісний «Гранд черокі». На раму купленого «лісапета» героїня посадила кума, й пригоди їм обом були гарантовані.

На Тернопіллі впродовж кількох років слухав «Лісапет» на різних заходах. З телеекранів, зокрема й загальнонаціональних, ця пісня теж лунала. Навіть маю запис її білоруською мовою. Але вибухнула вона великою популярністю лише цього року. Додалося до цього відео, що з'явилося в Інтернеті, де співучі жінки оспівують лісапет в автобусі. Тепер уже знаємо, що це учасники ансамблю «Чиста криниця» з Чернігівщини. Народна за змістом і характером пісня, з'ясувалося, має свого автора. Це — Наталія Фаліон, директор музичної школи у селищі Скала-Подільська на Тернопільщині.

«Бабине літо» бавиться «на всю»

«Баба-грим», «головний лісапетист України» та ще кілька в такому сенсі парафразів можна почути про Наталію Фаліон. На такі визначення вона аж ніяк не зважає, каже, що необразлива, «контактує з усіма від двох до 92 років». Більше того, й сама врядигоди якщо не скаже на концерті, то нагадає про «все, що дала їй природа», в пісні. В Наталі Іванівні прекрасне почуття гумору, яке називає Божим даром. Брати її тата всі були веселі, співучі. Батько брав активну участь у художній самодіяльності, він, як дід і прадід, грав на скрипці. Маленьку Наталючку відвели у Скалу-Подільську, в місцеву музичну школу теж опанувати премудрості гри на скрипці. Саме батьків рід, твердить, запалив у ній іскру творчості. А от на вибір її професії мамин двоюрідний брат вплинув. Він завідував сільським клубом і проживав з нею ледь не на одному подвір'ї. І для пані Наталії з дитинства цей заклад був чи не другим домом. Тож, закінчуючи школу, знала:

Українські молодіжці конкурують з кращими колективами країни. Попереду — закордон!

документи на вступ подаватиме лише в Інститут культури. Подалася до Києва. Стала студенткою омріяного вишу. Навчалася разом в одній групі з нині знаменитим співочим ректором Михайлом Поплавським.

Цікаво, що професійною стежкою матері пішли два сини та донька. Діти Наталії Фаліон теж закінчили університет культури. Хлопці працюють у шоу-бізнесі, донька царину культури залишила лише на певний час, адже виховує десятирічного синочка. Старший син Сергій дав поштовх Наталії Іванівні до створення такого нині популярного «Лісапета». Було це понад 10 років тому. Тоді ще студент, приїхав він додому й узався традиційно грати на гітарі. Один з музичних номерів полонив мамину душу. Аж через рік написала до неї текст, «трохи на свій лад переробила мелодію». І заспівали нову пісню під баян у сільському клубі.

Треба сказати, що Наталія Фаліон народилася в П'ятничанах Хмельницької області. Нині тут мешкають лише чотири сотні людей. У рідному селі Наталія Іванівна створила ансамбль «Бабине літо». «Ми вже трохи в літах, — зауважує, — розуміємо, що молодість не повернемо. Зате тішить, що бабине літо — тепла гарна пора посеред осені. Це надихає, і на спів також». Учасниці цього жіночого гурту співають почасти у неопаленому клубі, але любов до пісні бере гору над холоднечою. Виступають у селах і містах області. У Хмельницькому у квітні та травні двічі з аншлагом провели творчий вечір у тутешній філармонії. Цьо-

горічного 16 червня «окре-мий лісапетний підрозділ особливого призначення» під назвою «Бабине літо» відзначатиме 20-річчя з часу заснування. Це буде свято обласного масштабу, якого П'ятничани не знали, либонь, за всю історію свого існування. Село водночас святкуватиме свої 520 літ.

Приїдуть чимало поважних гостей з різних

що я така велика, що стою однією ногою на Тернопіллі, а другою — на Хмельниччині». Бо у П'ятничанах, як знаємо, — корені її та роду, до батьківської хати приїжджає на вихідних, тут проводить ціле літо.

Мешкає тепер у Скалі-Подільській, директорує у місцевій музичній школі. В селищі створила гурт «Забава», до складу якого

«Баба-грим», «головний лісапетист України» та ще кілька в такому сенсі парафразів можна почути про Наталію Фаліон.

українських просторів. «Чи запросите на ювілей колектив «Чиста криниця» з Чернігівської області?» — цікавився в Наталії Іванівні. Запитання, одразу скажу, не пусте. Адже в П'ятничанах до інтернетівської розкрутки чернігівських аматорів поставилися дуже болісно. Хоч сама авторка «Лісапета» тішиться, що її пісню називають народною, а «це вже найвищий показник, бо конче потрібна людям». Отож Наталія Іванівна припустила, що «Чисту криницю», можливо, теж запросять на забаву над Збручем, бо вона «за те, щоб дружили всі».

«Машина — звір і класна я»

П'ятничани розкинулися поблизу Збруча. На іншому березі річки постало галицьке містечко Скала-Подільська. Століттями Збруч через поневолювачів роз'єднував українську родину. Наталія Фаліон називає себе ще й людиною між двома берегами Збруча: «Всім кажу,

переважно ввійшли педаго-гоги. Цей колектив трохи відрізняється від «Бабино-літа» мобільністю, використує підтанцювку, працює у сучасному стилі. Отож Наталія Іванівна стоїть не лише на двох збручанських берегах, а й керує двома ансамблями. Для обох гуртів «Лісапет» — візитка.

Два береги вона успішно долає на своєму шевроле. У 50 років навчилася керувати авто. «Тепер почуваюся, мов богиня, — жартує. — Я їду легковиком, а всі моляться». Хіба ж могла не оспівати таку подію?!

«А як сяду за руля,
Аж з-під коліс летить земля,
Спасайтесь, кури,
Втікайте баби й мужики,
Бо по селі газую я.
Машина — звір і класна я».

Що не пісня в Наталії Іванівні — то своєрідна народна усмішка. Написала їх вона вже понад тридцять. Випустила один диск з їхніми записами, ось-ось

вийде другий. Різних стилів пісні пише. Скажімо, вже з назви «Баби і реп», «Гуляють баби нині» випливає, що це твори на дорогу реперам. «Файна» тяжіє більше до фольк-року. Вже втретє змінила аранжування для «Лісапета». Зняла кліп на власний музичний твір «Машина-звір і баба-грим». Підготували спільну з Миколою Янченком відеOVERсію «Куми-зимми».

Як народжуються в неї пісні, достеменно не пояснити. Пише скрізь, щойно натхнення надійде: і вдома, і шевроле враз заглушить на узбіччі, щоб занотувати фразу чи думку, яка щойно прилетіла до неї. Бувало: директорський кабінет на ключ зачиняла та творила. Якось навіть за один день одразу три пісні склала, серед яких і тепер популярну «Мачо».

Нині до неї часто телефонують, так і звертаються: «Лісапет». Відгукуються на таке ймення. Її творчість люблять «і дідуся та бабці на базарі», і заможні, і політики.

Кирпи не гнутимуть

Свої колективи Наталія Іванівна завжди називала «окремими лісапетними взводами особливого призначення». Після вибуху популярності їм з новою силою відкрився й телепроріст. Спочатку взяли участь у «Стар-шоу» на Першому національному. А потім і на проект «Україна має талант» на СТБ потрапили. Останнього дня кастингу з'явилися тут, бо «не хотіли підвести своїх шанувальників, які просили, а то й навіть вимагали, щоб узяли участь» у цьому телевізійному видовищі.

Звісно, хотілося б, аби й «Бабине літо», і «Забава» виступили єдиним колективом. Отак кількісно розрослися, тож взвод видався їм замалим підрозділом, вирішили наректи себе аж цілим «Лісапетним батальйоном». А що?! Як заявляти про себе, то заявляти!

Щоправда, на особливі дивіденди називатися головним талантом країни й не розраховували, хоч, як зізнається пані Наталія, якась внутрішня іскорка все-таки спалахувала, адже «бачили, що творилося в Інтернеті, як нас підтримували, створювали фан-групи», це, певна річ, не могло не додавати впевненості в перемозі. І ось першої червневої суботи телеглядачі стали свідками цього успіху. На закритті п'ятого сезону телешоу «Україна має талант» 11 учасників змагалися за всенародну любов і мільйон гривень. Фортуна усміхнулася «Лісапетному батальйону», у виконанні якого прозвучала «Файна».

«Я просто королева, я просто богиня» — є там такий рядок. Сільські співаки на сцені й справді виглядали королевами народного видовища, народної забави. Недарма ж ведуча проекту Оксана Марченко назвала їхній виступ «вокально-танцювальним божевіллям». Щодо мільйона гривень, що заслужено звалився на голови «лісапетників», то вони вирішили використати його на шляхетну справу: підготувати подарунок для церкви у Скалі-Подільській, решту грошей перерахувати на спорудження храму в П'ятничанах.

— Як гадаєте надалі жити з таким тягарем слави? — поцікавився в Наталії Фаліон.

— Як жили досі, — відповіла. — Ні, кирпи не гнутимемо. Хіба що більше матимемо концертів, більше відповідальності, більше праці треба буде докласти. Пам'ятатимемо, що поціновувачі нашої таланту чекатимуть нових пісень.

Уся творчість Наталії Фаліон присвячена селу, людям, які поруч. Вона хоче додати своїм співвітчизникам мудрого та іскристого народного гумору, який завжди допомагав українцям долати найскладніші труднощі, пережити гіркі часи. «Ми нікуди не ідемо, нам тут добре», — заявляє-підтримує всіх в одній із пісень. На форумах тим часом друкують чимало добрих відгуків про творчість Наталії Фаліон та її ансамблів: «Море позитиву й океан гумору», «Ось де душа українська та криниця для духовно спраглих!».

Фото УНІАН

ГОЛОДОМОР: ПОГЛЯД ЧЕРЕЗ 80 РОКІВ

Діти боялися потрапити у... холодець

ЖАХЛИВІ СПОГАДИ. Кожна сім'я у Кривушах на Полтавщині боролася за життя як могла

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

Страшний голод і події, що з ним пов'язані, які довелося пережити в дитинстві на малій батьківщині — Полтавщині — Ользі Писаревій, пам'ятаються до дрібниць. Попри пережиті жах і страждання, вона не прагне нічого з того забути. Вдячна батькам: у лиху годину зберегли їй життя, яке продовжується 80 років потому. З Ольгою Никанорівною ми зустрілися в її власному будинку в Ужгороді, де вона живе останні 62 роки.

Почалося з розкуркулення

— Мої батьки побралися 1923-го, — розповідає жінка-ветеран. — Через рік і до 1928-го в сім'ї народилося троє дітей, я — посередині цього часового проміжку, другою після брата. Мій батько, Никанор Іванович Жук, закінчивши в 1917-му реальне училище в Кременчуці, з часом і Ленінградський технологічний інститут, твердо стояв на ногах, був інженером. Він володів кількома іноземними мовами, але не казав про це нікому. Батько боявся розголосу про своє дворянське походження.

— Тато працював техноруком на маслозаводі в місті, — продовжує співрозмовниця. — Його часто відправляли у відрядження на інші заводи для налагодження обладнання. Ми жили в селі Кривуші, що під самим Кременчуком, і не бідували. Батько мав мотоцикл, яким щодня їздив на роботу. У нас, дітей, були велосипеди...

Першим потрясінням її дитинства стали сцени розкуркулення. Куркулями оголосили сім'ю сусідів Горіславців, повуличному — Таранів. У ній було 12 душ — 8 дітей, батько з матір'ю, дідусь і бабуся. Врізалися в пам'ять переляк на обличчях дитячих, яких посадили на дві підводи, а ще — розпач бабусі й гірке мовчання дідуса. Відтак їх усіх повезли, і більше ніколи в селі не бачили.

Ще раніше дітей із цієї сім'ї позбавили батька й матері. Їхня «провина» полягала в тому, що мали 12 десятин (те саме, що й гектарів) землі. Багато трудилися, тож досить добре жили. Повісивши ярлик куркулів, їх вивезли в Сибір. У хаті розмістили колгоспну бригаду, а на дворищі — вівцеферму.

В іншій сім'ї — Гриценків — розкуркулювачі знайшли сховані під лежанкою півмишка ярої пшениці. Зерно призначалося для весняної сівби, але його відібрали. Забрали хліб, господаря арештували.

Пожувати або хоч посмоктати

— Услід за тим роком настав час страшного голоду, — продовжувала Ольга Никанорівна. — У 1933-му нас, школярів, щоранку до школи, що за 2 кілометри, водили дорослі по черзі. Боялися, щоб дорогою хтось не напад на дітей і не «пустив», як

Василя вночі поцупили дорослу свиню, влаштувавши підкоп під хлівом.

Повільні, бо... товсті

— Після великої повені на Дніпрі 1931-го наше село захистили дамбою, — продовжувала Ольга Никанорівна. — Ця протипаводкова споруда тягнулася через усе село, нею ходили люди. На берегах цієї дамби я не раз бачила померлих від голоду, та їх

Ольга Писарева
з чоловіком після війни

Сім'я Жуків, яка вижила під час голоду. Фото 30-х років минулого століття

тоді казали, «на холодець». У Кривушах люджерства не сталося, але розмов про небезпеку було багато...

— Щоранку матір давала мені й братові по дві скибочки хліба. Між ними прокладений шматочок сала, — пригадує співрозмовниця. — Коли в школі я розгортала той хлібчик із сальцем, мене оточували діти з патронату (був такий сирітський заклад на території села, на зразок сучасного інтернату). Просили пожувати шкірочку хліба чи хоча б «посмоктати». Сама я того хліба ніколи не з'їдала — ділилася із сиротами.

— Тим, що сім'я не голодувала, — продовжувала жінка, — завдячую величезній праці матері й батька. Він щодня приносив з роботи 400 грамів хліба, та й корова в нас була. Але чого коштувало вберегти ту корову! Коли батько від'їжджав на день-два й мама лишалася сама з дітьми, брала до рук рушницю з набоями і, сівши біля вікна, стерегла корівку аж до ранку. Худобу викрадали, тож її треба було пильно стерегти. У мого дядька

нікому було поховати. То були люди не з нашого села, всі вони йшли світ за очі в пошуках хоч якоїсь їжі.

— Якось узимку 1933-го до нашої хати зайшов незнайомий дідусь, — згадує літня жінка. — Маленький, худий, попросився переночувати. Батько дозволив

Колись дідусь за рибалкою побачив голова колгоспу. Звинувативши старого в розкраданні «колгоспного майна», витяг пістолет і пустив у чоловіка кулю.

у чоловіка кулю. Той помер на місці, наша сім'я його й поховала.

...Якось у колгосп, названий на честь члена ЦК Компартії України Григорія Петровського, приїхав власною персоною сам Григорій Іванович. Щоб показати, як тут усе добре, керівник господарства Федот Горіславцев викликав найкращу, «табачну» ланку. Жінки вирощували знаний всюди кременчуцький тютюн. Дружина

золото. Коштовності люди, які їх мали, несли в магазини «Торгсин», де обмінювали на рис, крупу й інші продукти. Мама віднесла туди сережки, обручки, інші сімейні цінності. Найбільше нас виручило золото з ікон. Вони дісталися сім'ї Жуків у спадок від генерала-медика, який брав участь разом із хірургом Пироговим у Кримській війні.

— Наша хата в давнину слугувала генералові дачею. Багато добрих справ зробив — церкву збудував, школу... Жив сам-один і помер перед революцією в 1917-му. Майно ж цього доброго чоловіка після його смерті залишилося в хаті. Ікони мали золоті оклади. Мама повіддирала коштовні пластини й віднесла в «Торгсин». Виручені гроші добре підтримали нас, — зітхає Ольга Никанорівна. — Кожна сім'я віддавала все заради життя. А ікони й надалі залишилися висіти на стінах, проте вже без окладів.

Бо був наказ — вижити!

«Дотепер ходжу по землі тому, що, мабуть, батьки веліли довго жити», — завершує розмову співбесідниця. Всі троє дітей у сім'ї Жуків вижили і знайшли себе в житті. Брат Леонід став інженером-будівельником, споруджував військові об'єкти, сестра Віра стала науковцем, кандидатом історичних наук, авторкою монографій із краєзнавства. А Ольга, закінчивши Київський держуніверситет ім. Тараса Шевченка, в 1950-му приїхала до Ужгорода. У комерційному технікумі Ольга Никанорівна, за чоловіком — Писарева, 38 років викладала українську мову й літературу, ще три — психологію в місцевій філії Київського славистичного університету. Її вихованцями стали сотні студентів, які й сьогодні з вдячністю приходять до улюбленого педагога.

Разом із чоловіком, доцентом Ужгородського держуніверситету Анатолієм Васильовичем, виховали двох синів, вже дорослі четверо онуків. П'ять років Писарева пропрацювала секретарем ради інвалідів Ужгорода, пізніше в міській організації ветеранів очолювала первинну організацію. Керувала нею до 85-річного віку, тепер жінці йде 87-й! Ольга Писарева стала упорядником двох книжок з нарисами про ветеранів-фронтовиків, одну видала. Більш як десять років співає в хорі «Ветеран».

На подвір'ї жінки ростуть квіти. Навесні вони вкривають все подвір'я, тягнуться до ледь теплого сонечка, обіцяючи новий день...

Коли батько від'їжджав на день-два й мама лишалася сама з дітьми, брала до рук рушницю з набоями і, сівши біля вікна, стерегла корівку аж до ранку.

йому залишитися довше. Розраховував на допомогу старого у дні своїх відряджень. Так і було. Часто увечері дідусь ішов до замерзлого болота, в якому залишалася така-сяка рибка, і закидав батькові ятери. Зранку ж приходив і забирав улов. Рибини були дрібненькі, та все-таки їжа. Сталася біда, коли дідусь за цим заняттям побачив голова колгоспу Федот Семенович. Звинувативши старого в розкраданні «колгоспного майна», витяг пістолет і пустив

Федота Семеновича — ланкова, навіть на ВДНГ у Москву їздила.

Від голоду жінки знесилили, на роботу виходити вже не могли. Їм усе-таки наказали вийти в поле, щоб продемонстрували «ударну працю». Розпухлі від голоду, вони ледве

ходили, рухи були уповільнені. Помітивши це, Петровський запитав: «Чому вони так повільно працюють?» «Та тому, що дуже товсті, і це їм заважає», — відповів голова. До речі, його в окупацію під час війни разом з 22 селянами-активістами розстріляли фашисти.

Генеральське золото

Гроші тоді не мали ціни, проте їжу можна було придбати за

СУБОТНІ ЗУСТРІЧІ

Фото надане автором

Актор театру і кіно Остап Ступка: «Матимемо українське комерційне кіно — зможемо створювати й авторські картини»

«Вистави за п'єсами Антона Чехова привертали глядацьку увагу в усі часи. З огляду на це особливо тішить, що теперішні роки не стали винятком, і на головній драматичній сцені країни вкотре з'ясовують стосунки й не віднаходять любові Треплев, Тригорін, Аркадіна...

«УК» зустрівся з одним із провідних франківців, виконавцем ролі Тригоріна народним артистом України Остапом СТУПКОЮ.

УК Богдан Ступка навчав: «Актор, котрий не зіграв чеховського персонажа, — ще не актор». Треплев — особливий персонаж у династії Ступок: на сцені його втілювали і ваш батько, і ви, Остапе, і Дмитро Остапович.

— Роль Треплева — моя дипломна робота у виші. Тоді під орудою нашого педагога, художнього керівника курсу Леоніда Артемовича Олійника Юрій Марчак (нині — директор Чернівецького академічного музично-драматичного театру імені Ольги Кобилянської) зіграв Тригоріна, Марина Поліщук — Ніну, Лариса Недін — Аркадіну. Треплев, до речі, — дипломна роль мого сина Дмитра.

УК Якось Богдан Сильвестрович розповів, що споглядаючи того Дмитрового Треплева (Дмитро навчався на його курсі), не міг утримати сльози під час фінальної сцени з Ніною.

— Так, і я тоді зауважив у Дмитровій роботі справді хороші місця, особливо в другій дії. З тим батьковим курсом працював режисер Валентин Козьменко-Делінде; власне, він поставив і нинішню «Чайку» — репертуарну виставу франківців, у якій Дмитро грає того самого Треплева, а ваш покірний слуга — Тригоріна.

УК У водевілі Театру імені Франка «Жона є жона», поставленому Валентином Микитовичем 2012-го за оповіданнями Антона Чехова, Дмитро задіяний одразу в двох ролях — Лакея і Тузенбаха. Після «Дяді Вані» Сергія Данченка (1980) це перша вистава франківців за Чеховим. Чимала пауза, чи не так?

— На жаль, так. Чеховські історії слухні в будь-які часи і століття. «Чайка» й нині актуальна. Поза тим я схилився до думки, що варто ставити передусім ті п'єси, які ще не було втілено на українських театральних теренах. Наприклад, Августа Стрінберга, Мольєра... Гадаю, з останнім упо-

ралися б і Юрій Одинокій, і Дмитро Богомазов. Утім, ми побачили б абсолютно різні вистави, позаяк ці режисери сповідують різні школи, різні манери існування акторів на кону.

УК ...вочевидь, відмінні від тих, які сповідував Сергій Данченко. Зазвичай він набирив три склади акторів у свої вистави.

— На мій погляд, кілька складів — один із мінусів репертуарного театру. Скажімо, «Гімн демократичної молоді» я відпрацював у січні й наступного разу маю грати роль Славика мало не через два місяці. Після такої перерви доводиться пригадувати текст, а не вдосконалювати гру. Західні, європейські театри мають не меншу ваду: виставу там грають щодня, проте тільки впродовж місяця-двох. Слід віднайти золоту середину.

УК Історія, написана Сергієм Жаданом і поставлена Юрієм Одиноким, — копія реальності 1990-х. Чи погодитесь, що «Гімн...» — радше хороший естрадний номер, ніж витвір мистецтва?

— Справді, «Гімн демократичної молоді» оповідає про часи спортивних костюмів і малинових піджаків. Ми в театрі довго очікували, коли Юрій нарешті адаптує цей твір до сцени, адже Сергій — дебютант у драматургії. Вочевидь, режисер таки вгадав, поставивши Жаданів текст, як ви сказали, в жанрі естрадного номера. Вистава, як на мене, вдалася.

УК Актриса Людмила Смородіна: «Ми, актори, граємо передусім для своїх». Оцінка колег вагоміша, скажімо, за відгуки критиків?

— Особисто я граю насамперед для глядачів. Вірю оцінкам рідних, а найціннішими вважаю відгуки тих незнайомих перехожих, які, підійшовши на вулиці, дякують за мої театральні роботи: Отто фон Ф. із «Московіади», Сальвадора Далі, Фігаро, та й за Славика з «Гімну демократичної молоді».

УК Якось ви поділилися, що відмовилися б тільки від однієї-єдиної ролі — Ісуса Христа.

— Утім, у виставі «Голгофа» в Театрі у фойє в першій дії граю Мессію, а в другій — Юду.

УК Режисер Юрій Розстальний зазначив, що коли ви в «Голгофі» наприкінці спектаклю закриваєте завісу, виникає

ДОСЬЄ «УК»

Остап СТУПКА. Народився 2 вересня 1967 року у Львові. Закінчив Київський інститут театрального мистецтва ім. І. Карпенка-Карого. З 1989 року — актор Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка.

Знявся у фільмах: «Женихи», «Камінна душа», «Я той, хто є», «Особиста зброя», «Ніч самогубця», «Молитва за гетьмана Мазепу», «Богдан Зиновій Хмельницький», «Російський трикутник», «Серце на долонях», інших.

пауза: глядачі немов очікують продовження дії.

— Можливо, пауза виникає ще й через ті слова, що їх глядачі почули з Юдиних вуст, адже мій персонаж розповів чимало цікавого. Людство обговорюватиме історію Іуди і Христа стільки, скільки існуватиме. Згадаймо фільм Мартіна Скорсезе «Остання спокуса Христа» з Віллемом Дефо в головній ролі. Запродава... Це ж непросто: захотів — і зрадив! На запитання, як такі речі стаються, рід людський, гадаю, ніколи достеменно не відповідає.

УК У березні 2012 року ви одним із перших опанували новий кін — Камерну сцену імені Сергія Данченка.

— До відкриття Камерної сцени ми з Наталією Корпан поновили постановку Андрія Приходька «Увертюра „До побачення“» за новелою Івана Франка «Сойчине крило», позаяк глядач востаннє її побачив ще 2004-го. Це камерна робота, розрахована на двох акторів.

УК Чи є така театральна роль, яку ви хотіли б присвятити батькові?

— Можливо, Ричард III Вільяма Шекспіра або ж Ерік XIV того самого Стрінберга. Одного разу я запропонував Юрієві Одинокому розглянути історію, написану Бомарше; якраз наближався ювілей Гната Петровича Юри, який упродовж 13 років грав Фігаро... Іноді, мабуть, варто режисерам підказати, за яку п'єсу взятися, бо, маючи перед очима чималий колаж творів, вони почуваються розгубленими, себто варто вчасно прийти на допомогу.

УК Пригадую ваші слова: «Полюбляю грим»...

— На жаль, нині обмежуюся тільки тоном і пудрою: нагоди грати глобальні вікові перевтілення не трапляються. Раніше актори активно послуговувалися гримом, тоді як дехто з теперішніх взагалі не гримується, щоправда, на сцені вони мають не надто естетичний вигляд. Грим, який кардинально змінює зовнішність, у сучасному світі практикують, гадаю, здебільшого в

театральних вишпах: скажімо, студент отримав завдання зіграти дідуса. У театрі, волюючи змінити ніс, щоки, брови, вилиці, підібрати належну бороду, мусиш почати працювати за дві-три години до вистави.

Маю цікавий кінодосвід: під час зйомок серіалу «Перлина біля моря» (режисер Марк Горобець; стрічка в процесі виробництва. — Л. Б.) я вдягав спеціально для мого персонажа — одеського фарцівника Шуні — виготовлену перуку, грав «у бакенбардах»... Зі зміною зовнішності трансформувється внутрішній стан. Проте часом буває навпаки: рухаєшся від внутрішнього стану до гриму.

УК Маєте на увазі Акцизного з фільму «Іванов»? Шкода, що цю стрічку в Україні зауважили тільки поодинокі шанувальники творчості Чехова. «Картина не на потребу глядача, вона — те мистецтво, котре спершу створює публіку, налаштовує її, а потім звертається до неї. Усі образи розуче справжні, живі» — враження одного з російських глядачів. Режисер Вадим Дубовицький одразу побачив вас у ролі Акцизного?

— Так. Переглянувши відеозапис репетиції вистави «Істерія», де я зіграв Сальвадора Далі, Вадим повідомив, що воліє запросити мене на роль Косих у свій фільм «Іванов», і таки запросив. Образ Акцизного народився з чистого аркуша: я взагалі нікого не копіюю. Мабуть, з того моменту, коли вдяг перуку, все й пішло. Так, віднайшовши бодай один нюанс характеру, натрапляєш на інші і, зрештою, komponуєш образ.

УК Репрезентуючи цю роль, ви виявили неабияку майстерність: на краплю більше виразності — і в кадрі з'явилася б та театральність, яка в кіно недоречна, на краплю менше — і персонаж не мав би вигляду того, надміру емоційного, істеричного гравця, якого описав Чехов.

— На жаль, режисер залишив поза межами кінофільму одну, на мій погляд, чудову сцену (сподіваюся, її збережено в телевізійному форматі картини). Косих

(сам) після нічної гри пливе в човні, виголошуючи монолог про те, як допіру перекинувся в карти (мій персонаж постійно торочить про гру і навіть замість «до побачення» вживає «пас»). Тоді як старші персонажі — Боркін (Володимир Ільїн), Шабельський (Едуард Марцевич), Лебедєв (Богдан Ступка), — насолодившись банею, сидять, огорнувшись простирадлами, поблизу берега: відпочивають, перехилиють чарки; поряд з ними — Юродивий (Валерій Золотухін)... Колоритна в сенсі акторської гри сцена.

УК Фільм «Матч» (історія «поєдинку смерті» в окупованому німцями Києві) режисера Андрія Малюкова, в якому ви відзнялися, став приводом для нарікань, мовляв: «Остап — у ролі українця-поліцейця»...

— «Матч» — продукт двох країн: працювали російська кінокомпанія «Рекун-сінема», а також Сергій Безруков, Єлизавета Боярська, Катерина Климова; від України, окрім мене і Станіслава Боклана, — оператор-постановник Сергій Михальчук, режисер «Second Unit» Олесь Санін. Шкода, що декого більше турбує моя участь у проєктах сусідніх держав, ніж стан українського кінематографа. Коли в нас нічого не знімають, треба сісти склавши руки й очікувати, коли «там» приймуть нові закони? Я актор, себто в змозі грати різні ролі. Хочу — граю, ні — відмовляюся. У «Матчі» погодився знятися тому, що це нова роль, нові партнери, а фільм прокатуватимуть і в Росії, і в Україні. До того ж, треба навчитися розділяти документальні факти і художнє кіно. Персонажа, якого втілює ваш покірний слуга, волів зіграти Сергій Маковецький. І не дивно, адже це роль швейківського масштабу, велими трагікомічна: людина загубилася у власних думках, переконаннях. Коли ж німці встановили свою владу — пішла в поліцаї і, зрештою, трагічно загинула (розстріляна через дрібницю). Не обманюймо себе: ніхто з нас не знає, як сам учинив би, опинившись перед подібним вибором. І немає різниці, росіянин мій персонаж чи українець. Інша річ, що Україна стала майданчиком для серіалів із російськими акторами. Як наслідок, окремі українці, побачивши вітчизняного актора в російському фільмі, закидають: «Як він міг?» Насправді нечесно з боку земляків так чинити.

УК Прем'єра українського фільму «Платон Ангел» режисера Івана Войтюка відбулася на телеекрані...

— Зазвичай фільм спершу виходить у прокат, телеканали демонструють його потому. Проте варто привчати глядача до українського: знімаймо стрічки, які, хоч як банально це звучить, спроможні зібрати касу: музичні комедії, трилери, фільми жахів, побудовані на нашому фольклорі! Матимемо українське комерційне кіно — зможемо створювати і так звані філософські притчі й авторські картини. Так живе і працює світ! Наші ж митці прагнуть знімати авторські (або масштабні соціальні) полотна і просять кошти на них у держави. Чому б не екранізувати «Енеїду» Івана Котляревського? Який блокбастер можна створити! З літаючими богами, битвами на морі! Зрештою, кіно — це із захватом переказана історія.

Лілія БОНДАРЧУК
для «Урядового кур'єра»

ФОТОРЕПОРТАЖ

А у Міли очі блакитні!

РОЗВАГИ. Всесвітній день молока столиця святкувала вперше. Вранці — коктейль, удень — розваги, ввечері — феєричне вогняне шоу

Катерина МАЦЕГОРА,
Світлана СКРЯБІНА
(фото),
«Урядовий кур'єр»

Продовольча та сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО) почала підтримувати давню традицію споживання молока і пропагувати здоровий спосіб життя ще в 2001 році, запровадивши святкування Всесвітнього дня молока. Дату ж приурочила до Міжнародного дня захисту дітей. Протягом цих років, «віддавати шану молоку» почали щонайменше 40 країн.

У кожній з них урочисті масові дійства відбуваються в різний спосіб. Зокрема, Аргентинське об'єднання фермерів представляє свою країну як таку, де молоко й мед ллються рікою. Німеччина справляє свято під гаслом «Швидше, сильніше, розумніше. Все це — завдяки молоку!» А в Норвегії Національна спілка молочних продуктів проводить Інтернет-конкурс на найкращу історію про цей продукт.

2013-го й Україна поповнила список любителів молочного способу життя завдячуючи Всеукраїнському соціальному проєкту «Я люблю молоко» та Асоціації виробників молока нашої країни. Девіз жовто-блакитних: «Кожен гарний день починається з молока!»

Гумові дійки молока не дають

На Співочому полі велелюдно. Прощтовхнутися крізь натовп дітлахів — цього дня мета не з простих. Тут черги тягнуться до кожного виду розваг. Та я, ставши на цю «молочну землю», надії не втрачаю, впадаю в дитинство і вичікую свого часу. Спочатку щоб подоїти корову. Однойменний вказівник проводить за кілька метрів до макета з Рябою. Тож хапаю її за дві з чотирьох гумових діжок й активно намагаюся зцідити водичку. Справа не з легких, мушу сказати, та п'ятирічний Андрійко здається вправнішим.

Сорому не відчуваю, однак звертаю ліворуч, щоб накинути на роги іншої червоної корівці різнокольорові кільця. Тут знову ж таки зазнаю прикрої поразки. У мішках стрибати вже не наважуюся — просто споглядаю за юрбою дітлахів, які, начепивши маски корів, намагаються якнайшвидше дістатися цілі. Аж раптом чую: «Чух-чух-чух!» Це трирічні «молочні діти» водять паровозик, тримаючись за хвіст корови-мами. А за чотири метри ледь не стаю мішенню для семирічного

Накинути кільце на ріг — справа вельми складна

лучника. Це його вчили перевіряти вправність не гудули — козаки у синій та червоній вишиванках. Поле тут не мінне, та доноситься із черги образливі інтонаційні ноти хлопців: «Зачекай! Чого ти такий невгамовний! Спокійно! Зараз постріляєш!»

Деруся під круту гору по зеленій траві (даруйте, але вказівник так прокладав шлях гостям фестивалю). Присідаю, аби відхекатися, а над вухом щось нахабно сопе. Це маленький поні влігся на землю під кущем, щоб почухати собі спину. Завдячуючи його власниці Галині Іванівні знайомлюся із Флінтом. Вона ж звертає мою увагу на його сестру Мілу, яка красується з рожевим бантом на голові. «Вона має блакитні очі. Це дуже рідкісне явище», — звертає увагу на дивину працівник племінного заводу «Пісківське». Виявляється, я завітала на міні-ферму, облаштовану за-

суває, щоб попити водички, коза із серижками, наввипередки за нею біжать її двомісячні дітлахи Космос і Ася. А поряд щось старанно пережовує чорняве ягня. «Це наша Циганка романівської породи, — каже Галина Іванівна. — Коли вона виросте, її хутро з чорного перетвориться на

не має — лише номер «3126» та дату народження (6.03.2013). Це свідчить про те, що він не хворий і народився від здорової мамі. Цікаво, що його батько — уродженець Канади. За словами працівника заводу, в них усі корови штучно запліднюються від привезеної з Америки та Ка-

Бабусі й дідуся активно розбирають із таць, піднесених до них дівчатами, бутерброди із салом та огірком і по 50 грамів горілочки-сизухи. Коктейль та аромати спирту зробили свою справу: підтанцюючи, проходжу вже рядами фестивального ярмарку, дегустую, незва-

фестивалю, вже насолоджуючись квасом. Заявлені у програмі представники Київської державної адміністрації переказують усім привітання через організаторів проєкту. Однак люд радіє, побачивши й почувши на сцені зокрема акторку Ольгу Сумську, співачку Катерину Бужинську, танцівників Олену Шоптенко й Дмитра Дікусара. Вони першими пишуть на «Листі добра» теплі слова про сімейні цінності. А присутні переймають цю естафету за кілька хвилин.

До слова, добрі побажання всі складають на листі завширшки 2 та завдовжки 11 метрів. Описля він зберігатиметься як реліквія, пов'язана з найбільшими життєвими цінностями українців, у Музеї історії Києва.

Раптом всі задерли голови — до неба здійснюються водночас сотні різнокольорових кульок. Їхнє мерехтіння видається мені казковим. Це враження посилює перегрівання на сонці. Тож фаєр-шоу не чекаю — судячи з побаченого, вірю, що воно таки буде феєричним.

Крокую геть, ступаючи на малюнки на асфальті, проходжу зону молочних олімпійських ігор (там дітлахи грають у баскетбол, бадмінтон, перетягують канат, стріляють з водних пістолетів), а потім на мить зупиняюся біля атракціонів. На батуті хлопець бавиться з дівчатами, стрибаючи якомога вище через гумові перепони, і, коли споглядаю за цим дитячим дійством, мене починає заколисувати.

До дійсності повертає гучномовець: «В Україні 100 вітчизняних та закордонних фірм забезпечують дітей молоком! Більшість із них представлено на фестивалі». І люд куштує, а потім купує цю корисну продукцію. Я ж виходжу із обнадійливою думкою: «В Україні високоякісне молоко таки є!»

Корова-мама закликає: «Пийте, діти, молоко!»

Тиснеш діжку знизу, а ллється цівкою вода

нади «високоякісної сировини». А спить цей «номерний знак», як заспокоїла мене жінка, тому, що діставався на фестиваль протягом чотирьох годин у машині. Тож попоївши комбікормом, він на свіжому повітрі, так би мовити, розслабився сповна.

Горілка поєднала несумісне

«Як не стане молока, зарубаю гусака! Бо у Києві дядьки це купують залюбчик!» — ці слова пісні пробирають до кісток. Сьорбаю молочний коктейль, підходжу до сцени, на якій вистрибує гурт вітчизняних піснярів і стаю своєрідним дисонансом картині.

жаючи на неймовірну спеку, йогурти й сири, малюю в молоці цівкою кави й чаю серця та квіточки. А потім уже просто акцентую увагу на цінах.

Оберіг для дому у вигляді ляльки — 55 гривень, можливість отримати магніт зі своїм зображенням — 30, пашлик «Фрукти в шоці» — 25. Від цього цінника не фрукти — люди в такому стані. Та шок минає, коли за якісь дві гривні фотографуюся напам'ять (завдяки нашому фотокореспонденту) з янголом, який має, до речі, звірячий погляд, і молочною пані під парасолькою.

Власне, ця дія — акорд молочного дня. Знесилена, виснажена походеньками, сідаю на лаву й чекаю на початок офіційної частини

Космос і Ася зустрічають гостей у вольєрі

водом з біле, однак Бахмаського району Чернігівщини. Тут, як кажуть, все за фен-шумом: для тварин грає музика, і кожна з них сидить у відведеному для неї місці за решіткою. Ось морду ви-

МИКОЛАЇВЩИНА

Єланецький бізон — такий собі мачо

ДЯКУВАТИ БОГОВІ. В єдиному на Правобережжі степовому заповіднику збережено не тільки цілинні степи, а й екзотичних тварин

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

Сорок процентів території України — степова зона, її розораність — понад 80%. Тож кожен клаптик природних ландшафтів на вагу золота. Тому заповідник «Єланецький степ», що за 60 кілометрів від обласного центру Миколаївщини, — цінна перлина площею 1675,7 гектара.

Килими шовкові...

Ці місця не розорювалися віками, тому зберегли свою первозданність. Дорога проходить селом Калинівка, далі зникає. Починаються 12 кілометрів бездоріжжя, з вибоїнами й багнюкою. Наша машина кілька разів застрягає у вологому ґрунті, її заносить на природних віражах. Однак ніщо не заважає спостереженням. «Дивіться! — показує директор заповідника Сергій Драмарецький, — косулі. На жаль, їх дуже мало залишилося. Ми налічили лише сім. Хоч ще п'ять років тому було 28. Просто не встигаємо за бракон'єрами. Таку техніку та знаряддя, як у них, ми лише в кіно бачимо».

Степ особливо привабливий напровесні, коли на дні балок ще лежить сніг, а їх схили вже уквітчані чарівним шафраном сітчастим. Немов крильця казкових ельфів, тремтять на вітрі пелюстки брандушки різнокольорової. Трохи згодом з'являються багаття горичвиту й загадкової сон-трави.

З травня Єланецький степ вкривається шовковим килимом срібної ковили. Диво-трава переливається на сонці й грає хвилями ще місяців зо три, радує око. Нині на цій території налічується п'ять видів ковили — волосиста, Лессінга, найкрасивіша (так-так, це — видова назва), українська й вузьколиста. Окремі види цієї рослини сягають півметрової довжини.

Загалом у заповіднику понад 800 видів рослин. Їх різноманітність зберігає краєвиди заповідника в різні кольори, одягає степ у пухнасті ковиливої ковдри, прикрашає його квітучим різноотрав'ям.

З особистої справи бізона

Нарешті дістаємося своєрідного оглядового майданчика, найвищої точки заповідника. Звідси зручно оглядати і степ, і балки, і березовий гайок, і величезний волвер. У ньому походжають бізони. Справжні, чистокровні, американські, щоправда,

Цілинний степ єдиний, який збережено на Правобережжі

привезені свого часу з Асканії-Нови. Такі собі брили розміром з джип мирно щипають травичку. Директор не радить підходити до тварин надто близько: «Якось готували до друку книжку «Заповідна Україна». Приїхав до нас київський фотограф із крутою камерою та сміливим блиском в очах. І так, і сяк фотографував тих бізонів. Як і ви, попросився підійти ближче. Підвели його на більш-менш безпечну відстань. А він ніяк не вгамується. Каже — зробить так, щоб бізони побігали. Відповідаю: я зроблю, але тоді нам з тобою не втекти, в них швидкість 60 кілометрів на годину. Причому так бігти вони можуть дуже тривалий час. Фотограф угамувався».

— Насправді, — продовжує Сергій Драмарецький, — з бізонами проблем небагато. Вони спокійно реагують на людей, якщо не робити різких рухів. Їжі їм вистачає. Хіба що в суворі зими підгодовуємо, спекотного літа обладнуємо поїлки. Загалом дуже мудрі і хитрі тварини. Особливості — чітка ієрархія, як буває зазвичай у соціальних тварин. Останнім часом до заповідника внадилися вовки — зарізали 12 муфлонів. А кмітливі бізони по-своєму захищаються. Стають у коло, молодь ховають усередину — й до них практично не можна дістатися.

До речі, єланецьке стадо бізонів — єдине в Україні, яке зберегло чисту породу. Нині навіть в Асканії-

Рідкісний кадр — новонароджене теля поблизу матері

З приводу втручання в життя бізонів існує багато суперечок серед учених. Наприклад, є проблема боротьби з паразитами на тілі тварин. З одного боку, якщо бізонів розводити для екзотики, слід паразитів виводити. Але якщо їм дозволити жити повноцінним життям, тварини самі мають справлятися з недугами. І це буде нормальний природний відбір, природна регуляція якості та чисельності потомства. «Якщо тварина пристосувалася боротися з паразитами, — впевнений директор заповідника, — в неї і потомство буде пристосоване. Врешті-решт, паразити — їжа для комах, що мешкають у степу. Це комплекс. Якщо ми з нього щось висмикнемо, піде ланцюгова реакція. Щось

десь порушиться. І невідомо, до чого це може призвести».

За людськими мірками, єланецький бізон — такий собі мачо. По-перше, утримує справжній гарем. Він єдиний «мужчина» на 15 телиць. По-друге, не терпить конкурентів. Уявіть собі, позаторік розтерзав буквально навіпіл кулана, такого собі маленького туркменського коника, який роками жив у бізонівому стаді. Приревнував. Не терпить конкурентів навіть серед родичів. Виявляється, надто складно вберегти життя маленькому телятку чоловічої статі. Якщо мати встигла відвести його подалі від батька, нащадок залишиться живий. Якщо ні — теля буде знищене. Причому самок лишає, вбиває лише конкурентів чолові-

чої статі. До речі, нинішній єланецький бізон таки дозволив залишити в стаді юного самця. Можливо, відчуває свою старість.

Кілька років тому обласна влада раптом замислилася: а чи варто утримувати бізонів? Бо саме настав час ремонтувати огорожу й виділяти на це кошти. Тоді багато хто пропонував продати бізонів. Навіщо зайвий клопіт? Втім, заповідник своїх тварин відстояв. Огорожу відремонтували власними силами.

А ще один випадок, про який розповів Сергій Вікторович, мене просто приголомшив. «Приходить якось до мене жінка, каже — з Миколаєва, син працює в міністерстві, попросив дізнатися, як купити ліцензію на відстріл бізонів. Я шокований, але не кліпнувши оком відповідаю: навіщо ви так далеко їхали, зайшли б до Миколаївського зоопарку, там би й стріляли, кого хотіли. Жінка обурилася. А мені стало прикро: невже люди вважають, що абсолютно все продається за гроші, нехай і за великі? Невже сучасні багатії настільки примітивні й дикі?»

Все так. Вони навіть дикіші, ніж ті бізони.

На 38-й паралелі

Бізонів та інших тварин (сайгаків, ланей, муфлонів, куланів) завезли в Єланецький район з Асканії-Нови на початку 80-х років минулого століття. Тоді ініціативи директора радгоспу «Правда» Валентина Івановича Садовського урочище «Роза» було виведено з господарського використання. Ініціатива сміливого керівника викликала чимало суперечок. Але саме завдяки їй вчені звернули увагу на природну цінність цієї ділянки, розташованої на 38-й паралелі.

А в серпні 1990-го місцевий лісгосп розпочав орати ділянку цілинного степу. Беззаконня тоді зупинили випадково. До заказника завітала група вчених з Миколаївського педінституту та Інституту зоології Академії наук України і вдарила на сполох. Битва за цей шматочок степу тривала 6 років і завершилася лише 1996-го, коли було видано Указ Президента України про створення природного заповідника «Єланецький степ».

Як згадує один з ініціаторів цієї справи заслужений природоохоронець України Олег Деркач, справа була не з легких. Тоді вчені Олександр Шаповалов, Сергій Тарашук (обоє вже покинули цей світ), сам Деркач і ще чимало ентузіастів довго доводили необхідність збереження степу від розорювання. І на щастя, їм це вдалося.

ЗАПИТУЙТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ РОЗ'ЯСНЮЄ ТА ІНФОРМУЄ

За несвоєчасну виплату зарплати працівники повинні отримати компенсацію, яка оподатковується

Підприємства, установи, організації, які затримують виплату працівникам заробітної плати на один і більше календарних місяців, зобов'язані компенсувати громадянам втрату частини доходів. Тобто у разі затримки виплати заробітної плати роботодавцеві повинен нарахувати та виплатити працівникам компенсацію втрати частини заробітної плати. Сума такої компенсації є додатковою виплатою до заробітної плати, тому включається до складу загального місячного оподатковуваного доходу працівника.

Звертаємо увагу, виплату компенсації працівникам за втрату частини заробітної плати у зв'язку з порушенням строків її виплати передбачено Законом України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР «Про оплату праці» (ст. 34).

Компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платникові податку у зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом, для цілей оподаткування податком на доходи фізичних осіб, привінюються до заробітної плати (пп.14.1.48 п. 14.1 ст.14 Податкового кодексу України). Такі виплати оподатковуються за ставками, визначеними п. 167.1 ст. 167 ПКУ (15% та/або 17%).

Сума компенсації входить до фонду оплати праці того місяця, в якому фактично проводиться її нарахування та виплата відповідно до пп. 1.6.2 р. 1 Інструкції зі статистики заробітної плати, затвердженої наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 № 5.

При нотаріальному посвідченні договору купівлі-продажу нерухомого майна між фізичними особами податок сплачується за місцем посвідчення такого договору

Фізична особа, яка укладає угоду купівлі-продажу нерухомості з іншою фізичною особою, сплачує податок на доходи фізичних осіб до бюджету за місцем нотаріального посвідчення такої угоди. Тобто податок

сплачується за місцем розташування робочого місця приватного нотаріуса або державної нотаріальної контори. Водночас податок сплачується до нотаріального посвідчення такої угоди через банківські установи.

Під час проведення операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомості між фізичними особами нотаріус посвідчує відповідний договір за наявності оціночної вартості такого нерухомого майна та документа про сплату податку до бюджету стороною (сторонами) договору. Щокварталу нотаріус подає до територіального органу Міндоходів за місцем розташування державної нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса інформацію про такий договір, а також дані про його вартість та суму сплаченого податку. Інформація подається в порядку, встановленому розділом IV Податкового кодексу України для податкового розрахунку.

Сума податку на доходи визначає та самостійно сплачує через банківські установи особа, яка продає або обмінює з іншою фізичною особою нерухомість, — до нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу, міни.

Нагадуємо, порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна визначено ст. 172 ПКУ.

Правила надання консультацій з митних питань

Підприємства та громадяни, які переміщують товари, транспортні засоби комерційного призначення через кордон або провадять діяльність, контроль за якою покладено на митниці Міндоходів, мають право звернутися до них за консультацією. Такі консультації надаються на безоплатній основі та стосуються питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань митної справи.

Консультації надають митниці за місцем розташування підприємств (за місцем проживання або тимчасового перебування громадян) або Міністерство доходів і зборів України в усній, письмовій або, за бажанням зацікавленої особи, в електронній формі. Консультації надають у строк, що не перевищує 30 календарних днів, наступних за днем отримання відповідного звернення.

Такі консультації мають індивідуальний характер і можуть використовуватися виключно особою, якій надано таку консультацію. Надана консультація може бути оскаржена до органу вищого рівня або до суду як правовий акт індивідуальної дії, якщо вона, на думку зацікавленої особи, суперечить нормам чинного законодавства. Визнання судом такої консультації недійсною є підставою для надання нової консультації з урахуванням висновків суду.

Посадову особу, яка діяла відповідно до консультації з питань митного законодавства, наданої їй в письмовій або електронній формі, не може бути притягнуто до відповідальності, зокрема на підставі того, що в подальшому такі консультації були змінені або скасовані.

Міністерство доходів і зборів України звертає увагу, що відповідні норми передбачено статтею 21 Митного кодексу України.

Сума поворотної фінансової допомоги (позики) не оподатковується

Фізична особа-підприємець, яка працює на загальній системі оподаткування, не включає до складу доходу суб'єкта господарювання суму поворотної фінансової допомоги (позики), протягом строку, на який вона видана.

Поворотна фінансова допомога — це сума коштів, що надійшла платнику податків у користування за договором, який не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами, та є обов'язковою до повернення (пп. 14.1.257 п. 14.1 ст. 14 розд. I Податкового кодексу України).

Водночас якщо сума поворотної фінансової допомоги не повертається у визначений у договорі термін, вона включається до складу доходів підприємця та оподатковується на загальних підставах.

Питання оподаткування доходів фізичних осіб-підприємців, які отримані протягом календарного року від провадження господарської діяльності, регулюються ст. 177 (розд. IV) ПКУ.

Інформаційно-комунікаційний департамент
Міністерства доходів і зборів України

КОНСУЛЬТУЮТЬ СПЕЦІАЛІСТИ МІНІСТЕРСТВ І ВІДОМСТВ УКРАЇНИ

Як змусити орендаря виконувати закон?

Ще на початку року ми з односельцями прочитали в «Урядовому кур'єрі», що з 2013-го в селян начебто зросла орендна плата за земельні паї. У статті було посилання на постанову Кабміну № 1185 та новий закон, за якими нормативно-грошова оцінка землі мала збільшитися на коефіцієнт 1,756. Також були перераховані області, в тому числі й наша — Луганська, в яких усі належні гроші селянам начебто виплачено повністю. А що ж насправді?

У нашому селі, наприклад, жоден орендар не підвищив плату за землю. А в райдержадміністрації кажуть, що новий коефіцієнт стосується лише договорів, укладених не раніше 2012 року. А як бути тим, хто уклав їх раніше?

З податкової і Держземагенції повідомили, що орендарі мають застосовувати закон самостійно, і немає обмежень щодо року укладання угоди. Крім того, податок на землю ми сплачуємо відповідно до нового коефіцієнта. Чому ж орендарі не платять нам також за цим коефіцієнтом?

Вони не бажають нас почути, бо їм це не вигідно. Кажуть одне: звертайтеся до суду! Та ми не розуміємо, чому маємо через суд змушувати людей, яким віддали в користування свою землю, дотримуватися законів, які приймає керівництво держави. Чи вони обов'язкові для виконання не для всіх?

С. ШЕВЕРДИНА
та ще 40 підписів,
с. Розквіт Луганської обл.

Євген БЕРДНІКОВ,
заступник голови
Держземагенції:

— Відповідно до статті 1 Закону «Про оренду землі» (далі — закон), оренда землі — це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для проведення підприємницької та інших видів діяльності.

Відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним та Цивільним кодексами України, цим

законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі (стаття 2 закону).

Однією з істотних умов договору оренди землі відповідно до вимог статті 15 закону є орендна плата із зазначенням її розміру, індексування, форм платежу, строків, порядку її внесення і перегляду та відповідальності за її несплату.

Статтею 21 закону встановлено, що орендна плата

за землю — це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою. Розмір, форма і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди.

31 жовтня 2011 року Кабінет Міністрів прийняв постанову № 1185 «Про внесення змін до Методики нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів», згідно з якою з 1 січня 2012 року до показників нормативної грошової оцінки ріллі, проведеної станом на 1 липня 1995 року (з урахуванням індексації), застосовується коефіцієнт змін у рентному доході 1,756.

Станом на 1 січня 2013 року нормативна грошова оцінка 1 гектара ріллі з урахуванням коефіцієнтів індексації нормативної грошової оцінки земель за 1996–2012 роки та коефіцієнта 1,756 в середньому по Луганській області становить 17694,30 гривні.

Статтями 23, 30 Закону «Про оренду землі» встановлено, що орендна плата за земельні ділянки, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, переглядається за згодою сторін. У разі недосягнення згоди щодо зміни умов договору оренди землі спір вирішується в судовому порядку.

Коли отримаємо пристойне житло?

Мене з родиною відселили з Чорнобильської зони у 1989 році. Будинок просто зрівняли із землею, компенсації за нього я не отримав. На новому місці проживання — також ніякої допомоги. Усе доводилося вирішувати самим. Неодноразово звертався до влади щодо поліпшення житлових умов, але отримую або відписки, або відмови.

Наша сім'я малозабезпечена, часто хворіємо. Та всі гроші йдуть на ремонт дуже старого помешкання, яке колись надав родині мій брат. І ніхто не хоче допомогти. За новим місцем проживання кажуть: нехай ця проблема розв'язують ті, хто відселення. І земельного паю нам не наділили з тієї самої причини.

Тож чи дочекаємося колись поліпшення наших житлових умов та співчуття за те, що через техногенну катастрофу втратили малу батьківщину та власний будинок?

І. ВОЛКОВ,
с. Йосипівка
Кіровоградської обл.

Галина ПАСТУХ,
заступник голови
Кіровоградської
облдержадміністрації:

— Ви перебуваєте на квартирному обліку в загальнообласному реєстрі постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи громадян, віднесених до категорії 2, для поліпшення житлових умов в населених пунктах Кіровоградської області.

Питання щодо забезпечення вас житлом буде розглянуто при надходженні черги та коштів з державного бюджету на фінансування програми «Забезпечення житлом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

На сьогодні механізм виплати громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, компенсації за майно, втрачене у зв'язку з їх відселенням або самостійним переселенням, відповідно до статті 4 Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» визначає порядок, затверджений постановою Кабінету Міністрів від 18 листопада 2009 року № 1243.

Чинність цього порядку поширюється на громадян, які не отримали зазначену компенсацію на дату набрання чинності постанови, якою затверджено цей порядок.

Дія вищезазначеного порядку на вас не поширюється, оскільки, відповідно до листа управління з проблем Чорнобильської катастрофи та надзвичайних ситуацій Могильовського обласного виконавчого комітету (Білорусь) від 10 вересня 2002 року № 159-573, вашій матері, до складу сім'ї якої ви належали під час проживання на радіоактивно забрудненій території, виплачено компенсацію в сумі 9979 рублів 30 копійок.

Крім цього, відповідно до пункту 10 постанови Кабміну від 16 грудня 1992 року № 706 «Про порядок відселення та самостійного переселення громадян з територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС», компенсація громадянам вартості домашнього майна, яке за ступенем радіоактивного забруднення не може бути перевезено на нове місце проживання, виплачується обласними державними адміністраціями за попереднім місцем проживання.

Тобто для вирішення питань про отримання компенсації за втрачене майно вам слід звертатися за попереднім місцем проживання.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

ФОТОФАКТ

Фото Саймани СКРЯБІНО

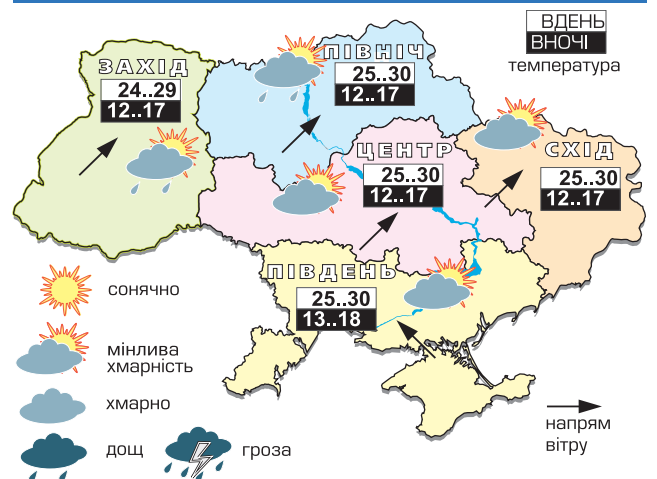
АЛЕГРІЯ. Вуличний мім Фрак закохується у прекрасну артистку циркової групи, однак, аби бути разом з нею, має домогтися прихильності її батька, господаря цирку. А коли Джульєтта заради коханого залишає трупу, постановки зазнають невдачі...

Днями у Національному ботанічному саду ім. Гришка відкрили квіткову скульптуру співачки в білому, героїні шоу «Цирку дю Солей». Двометрова фігура складена з п'яти тисяч квітів, щоправда не справжніх, а штучних. Зрізати таку кількість живих троянд, які за кілька днів неминуче зів'януть без води, — негуманно. А от клумбу навколо скульптури оформили саджанцями рожевої бегонії, з живих квітів викладене і слово «Алегрія» — назва спектаклю, який 20 червня всесвітньовідомий колектив покаже у Києві.

На створення квіткової сукні співачки надихнув сценічний костюм: як і в оригінальному, так і в квітковому варіанті є й корсет, і аплікації, і навіть аксесуари героїні — білі рукавички та капелюшок. Кажуть, що сукня, у якій співає героїня, важить 10 кілограмів, вона декорована камінням, ручною вишивкою і аплікаціями, а от квітковий варіант вийшов удвічі важчим.

Варто зазначити також, що роль співачки в білому у шоу «Алегрія» з 2010 року виконує українка Мар'яна Соболь. Наша співвітчизниця стала першою актрисою в історії «Цирку дю Солей», яка походить з країн пострадянського простору. А загалом у шоу задіяна міжнародна трупа з 55 виконавців, акробатів і музик з 15 країн.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 9 ЧЕРВНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+12 +17	+25 +30	Черкаська	+12 +17	+25 +30
Житомирська	+12 +17	+25 +30	Кіровоградська	+12 +17	+25 +30
Чернігівська	+12 +17	+24 +29	Полтавська	+12 +17	+24 +29
Сумська	+11 +16	+24 +29	Дніпропетровська	+12 +17	+25 +30
Закарпатська	+11 +16	+22 +27	Одеська	+14 +19	+25 +30
Рівненська	+12 +17	+24 +29	Миколаївська	+13 +18	+25 +30
Львівська	+11 +16	+21 +26	Херсонська	+13 +18	+25 +30
Івано-Франківська	+10 +15	+21 +26	Запорізька	+12 +17	+24 +29
Волинська	+12 +17	+24 +29	Харківська	+12 +17	+24 +29
Хмельницька	+12 +17	+23 +28	Донецька	+13 +18	+25 +30
Чернівецька	+11 +16	+22 +27	Луганська	+12 +17	+25 +30
Тернопільська	+11 +16	+23 +28	Крим	+12 +17	+24 +29
Вінницька	+11 +16	+24 +29	Київ	+15 +17	+27 +29

Укргідрометцентр

Школа у фаті

Євдокія ТЮТЮННИК,
«Урядовий кур'єр»

ВЕСІЛЬНІ ПЕРИПЕТІЇ. У Чернігові відкрито Школу для наречених, де можна безкоштовно одержати консультації. І ось чому. Вчені мужі знічев'я підрахували, що загальна вага всього посуду, який господиня перемиває за рік, — п'ять тонн, одну годину турботи про власних дітей можна прирівняти до половини матчу регбіста, а жінка, яка безперервно займається домашніми справами упродовж дня, віддає енергію, яка дорівнює енергії, витрачений велосипедистом у гонці на 80 кілометрів, або футболістом, який зіграв два матчі поспіль. Але майбутня наречена думає не про сімейні будні — у неї вдосталь клопотів, які вважають святковими, і ніхто не підрахував, скільки вона витратить зусиль на підготовку до весілля. Дівчину, котра збиралася стати дружиною, роздирають протиріччя: яке плаття обрати (мама хоче з мереживною піною і стразами, а подруги радять із корсетом і вишивкою), яку зачіску зробити (пишну з вінком зі штучних квітів чи розпущені локони із вплетеними живими трояндами), укласти контракт про роздільне володіння майном, аби у випадку невдалого шлюбу не довелося ділити подаровану бабуся квартиру, чи сподіватися на довге й щасливе життя у парі?

Усі такі сумніви покликана розвіяти Школа для наречених. Це — Інтернет-проект, який упродовж двох місяців двічі на тиждень навчатиме дівчат, як стати окрасою свята, як не розгубитися на ринку весільних послуг, обрати креативного фотографа, котрий ненав'язливо ловитиме незабутні миті і дотепного ведучого, який не дратуватиме гостей «пласкими» жартами, як найкраще придумати перший танець молодят, аби обое виглядали у вишарпаному світлі і який обрати торт... Наречені не лише навчатимуться, а й виконуватимуть невеликі домашні завдання, які обов'язково стануть їм у пригоді. Окрім того, майбутні дружин навчать, як влаштувати пишне весілля і водночас зекономити кошти, що, на думку організаторів школи, стане хорошим початком сімейного життя.

ОГОЛОШЕННЯ

Деснянський районний суд м. Києва повідомляє, що 17.06.2013 року о 10 год. 00 хв. буде розглядатись цивільна справа за позовом Кононченко О. О. до Кононченка В. А. про розірвання шлюбу та стягнення аліментів. Кононченко Володимир Анатолійович викликається в судові засідання як відповідач. У разі неявки останнього, справу буде розглянуто в його відсутність. Адреса суду: м. Київ, пр-т Маяковського. 5-В, каб. 36.

Суддя О. І. Скрипка

Біба і Мунтян задоволені турніром

Юлія НЕПИЙПИВО
для «Урядового кур'єра»

ДВОРОВИЙ ФУТБОЛ. У Полтаві відбувся великий дитячий турнір із міні-футболу, в якому взяли участь 24 команди з різних міст, містечок і сіл області. Змагання, присвячені легендарному футболу Андрієві Бібі та Володимирові Мунтяну, проходили за олімпійською системою.

Фінальні матчі відбулися на стадіоні «Динамо». У старшій віковій групі переможцем стала команда «Барвінок-Ворскла», а серед молодших вихованців ДЮСШ імені І. Горпинка впевнено перемогли «Молодь». Андрій Біба особисто вручив призерам кубки та медалі.

У такий спосіб федерація дворового футболу популяризує цей вид спорту серед дітей і підлітків, залучає їх до активного способу життя. Дехто, до речі, вже отримав запрошення

Андрій Біба серед юних зірок

Фото з сайту golos.com.ua

тренуватися у полтавських дитячо-юнацьких спортивних школах. Та більшість учасників вперше відчули себе футболістами.

Президент клубу «Шкіряний м'яч» і колишній гравець київського «Динамо» та збірної СРСР Андрій Біба підтримав відродження дворового футболу, адже й сам, як багато хто з відомих на той час футболістів, розпочинав спортивну кар'єру з нього.

А президент Всеукраїнської національної федерації дворового футболу Ілля Ки-ва зазначив, що такі турніри незабаром відбудуться в Києві, Харкові, Донецьку та Запоріжжі. Переможці зональних змагань зустрінуться у фіналі у столиці. З наступного року в кожній області проходитиме регулярний чемпіонат. Команди-лідери представлятимуть Україну вже на міжнародних дитячих змаганнях.

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступники головного редактора:
Павло БЕБА,
Лариса УСЕНКО
Відповідальний секретар
Іван ГРОМ'ЯК

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 230-06-71, e-mail: adv@ukecc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 30051. Тираж 41020

Листування з читачами тільки
на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному
центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua